

mgvye.com

တစ်တိုင်း လူဝါး ဝကြမ်းပါ

mgvye.com

ဒုတိယအကြိမ်

“နောက်လူတွေကော မမှားတော့ဘူးတဲ့လား။
 သူတို့ တွင်ကျယ်နေတုန်းတော့ အမှားတွေဟာ မြုပ်နေတယ်။
 သူတို့ခေတ် ကုန်ရော၊ သူတို့ရဲ့ တွင်ကျယ်မှုလည်း ပျောက်သွားရော၊
 သူတို့ရဲ့ အမှားတွေ တစ်ပြုံကြီးပေါ်လာမှာ သေချာတယ်။
 နောက်လူတွေက သူတို့ကို အပြစ်ဆိုကြမယ်။ အထင်သေးကြမယ်။
 သူတို့ကိုယ် သူတို့ အထင်ကြီးကြမယ်။ အဲဒီလိုပါပဲ။
 သံသရာ လည်နေကြတာပဲပေါ့။ လောကဓံရဲ့ ဒဏ်ကိုခံရတဲ့အခါမှာ
 အထိနာတတ်တယ်။”

“မင်းမှတ်မိမှာပေါ့။ ရှင်ဘုရင်က သမီးတော်အတွက် ပုခက်ဝယ်ဖို့
 အခွန်ဘဏ္ဍာထဲက ထုတ်သုံးတာကို ဦးပေါ်ဦးက
 မင်းတို့ရှင်ဘုရင် ရှင်ဘုရင်ပါး မဝသေးပါဘူးလို့
 ပြောလိုက်တာလေ။”

TT0006
 2,000.00 KS

လူဝါးဝကြစမ်းပါ၊ တက်တိုး

ပူပိုင် - အေရီးဗြိမ်း၊ ဦးဒွေးအောင်

စာမျက်နှာ ၁၅၇+ မျက်နှာ၊ ၁၆ စင်တီx ၁၈.၅စင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း

ပုံနှိပ်သူ - အေဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း

၂၀၁၈၊ ဇေဇော်ဝါရီလ၊ ဒုတိယအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀၊

၁၉၉၆ ရွှေတံခါးစာပေ၏ ပထမအကြိမ်မူ၊

ရောင်းစား ၂၀၀၀ ကျပ်

email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705

www.facebook.com/SKCCmyanmarbook

www.skccmyanmarbook.com

စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်

လူဝါးဝကြစမ်းပါ တက်တိုး

ဒုတိယအကြိမ် ၂၀၁၁

mgyc.com

mgyc.com

မာတိကာ

၁။	ညမြင်းမ	၁
၂။	ခါးတို့လက်ဖက်စားတွေ	၆
၃။	လူဝါးဝကြစမ်းပါ	၁၀
၄။	အချဉ်ထုပ်ကြီးနဲ့ မိနေဦးမယ်	၁၆
၅။	ပြောပြ - ဖော်ပြ - တင်ပြ	၂၁
၆။	အတတ်ပညာရှင်တို့နှင့် စာပေ	၂၇
၇။	စာရေးဆရာ၊ စာရွေးဆရာ၊ ပညာရှိ၊ ပညာရှင်၊ ပညာသည်	၃၃
၈။	ယူတတ်မှရမယ်	၃၉
၉။	ဟို ... ဇူလိုင် ၁၉ ရက်	၄၅
၁၀။	ဘာသာရေးစာစောင်တွေ	၅၁
၁၁။	ယောက်ျား ၂၅၀၀၀၊ မိန်းမ ၃၀၀၀၀	၅၆
၁၂။	စီးကရက် ငေါက်တောက်	၆၂
၁၃။	ဂန္ထဝင် ပွေးချိုသီး	၆၈

၁၄။	ရုပ်ပြ ပြဿနာ	၇၃
၁၅။	အပေါင်းမမှားနဲ့၊ အပြိုင်မမှားနဲ့	၇၇
၁၆။	စာပေလောကရဲ့ အတိတ်အမွေ	၈၂
၁၇။	စစ်မှန်သော ချမ်းသာ	၈၆
၁၈။	ပညာဆည်းပူးရေး	၉၁
၁၉။	ခပ်ရေးရေးပဲ	၉၇
၂၀။	“အေရီးဗစ်” ဆိုတာ	၁၀၃
၂၁။	ပူဇော်ကန်တော့ရာမှာ	၁၀၈
၂၂။	ပေါ်ကြော့ အရက်သမား	၁၁၃
၂၃။	မယားနိုင်မင်းရာဇာနှင့် လင်နိုင် မဟာဒေဝီ	၁၁၈
၂၄။	နိုင်ငံတကာ အကူဘာသာစကား	၁၂၃
၂၅။	လိမ်ညာ - လိမ္မာ	၁၂၈
၂၆။	ဝိဇ္ဇာ-သိပ္ပံ-သိပ္ပံ-ဝိဇ္ဇာ	၁၃၄
၂၇။	အငှားဆိုင်များနှင့် စာပေဝါသနာ	၁၄၀
၂၈။	စေတနာသန့်ဖို့ မှန်ဖို့သာ ပဓာန	၁၄၆
၂၉။	ဖားလျားဖက်ရှင်	၁၅၂

ရေးတာဟာ တွေးစေချင်လို့ပါပဲ

“ဒီကောင် သိပ်လူဝါးတာပဲ” “ဟေ့ - လူဝါးဝမနေနဲ့၊ ငါ့ဘာမှတ် သလဲ” ထိုထိုသောစကားတို့သည် ဒေါသအလျောက် နှုတ်မှထွက်သော စကားဆိုးများ၊ ရန်စကားများဖြစ်သည်။

လူဝါးဝသည်ဟူသော အရပ်စကား၊ ဘန်းစကားသည် သာမန် အသုံးအနှုန်းအရ မလိုလားအပ်သော စကားဖြစ်၏။ သို့သော် လူဝါးဝ သည်ဆိုသော စကား၌ ကောင်းသောအဓိပ္ပာယ်လည်း ရှိပေသေးသည်။ ယင်းသည်ကား အသိစိတ်ရှိခြင်း၊ ထိုက်တန်ရာတွင် ထိုက်တန်အောင် ပြုမူပြောဆိုခြင်း စသည် လိုအပ်သော ဉာဏ်ပညာ ဂုဏ်သတ္တိတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းတို့ကို ညွှန်းပေးသည်။

ရာဇဝင် ပုံပြင်ငယ်တစ်ခုကို ရှေးမိနောင်းမိ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့တို့ ကြားသိ ကြသည်။ မင်းတုန်းမင်းက သမီးတော်ကလေးအတွက် မြပုခက်ကို နိုင်ငံ ဘဏ္ဍာတော်ငွေဖြင့် ပြုလုပ်စေသည့်ဖြစ်ရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ အမတ်ကြီး ဦးပေါ်ဦးက “မင်းတို့ရှင်ဘုရင်ဟာ ရှင်ဘုရင်ဝါး မဝသေးပါဘူး” ဟု ပြောလိုက်သည် ဆို၏။ ရှင်ဘုရင်က ထုချေချက်တောင်းသောအခါ

အမတ်ကြီးက မင်းကျင့်တရားကို ညွှန်း၍ မသင့်ရာ၊ မလုပ်စေလိုကြောင်း လျှောက်ထားသဖြင့် ဘုရင်က သိနားလည်ပြီးလျှင် ခွင့်လွှတ်သည်ဆို၏။

စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာတို့သည် စကားအသုံးအနှုန်း၌ ကျွမ်းကျင်ကြရသည်။ မသင့်သောစကားကို ဆိုမိလျှင် ပြင်းထန်သော တန်ပြန်ရိုက်ခြင်း ခံရတတ်သည်။ သို့သော် ရိုးရိုးစင်းစင်း၊ ဘေးကင်းကင်း စကားတို့ကို သုံးလျှင်လည်း စာဖတ်သူ၏ အာရုံကို ဆွဲဆောင်အား နည်းပါးသွားချေသည်။ ထို့ကြောင့် စာရေးခြင်း အတတ်ပညာ၌ ခေါင်းစီးတပ်မူပညာရပ်ကို ကောင်းစွာလေ့လာ၍ “ထိမိ” သော ခေါင်းစီးတပ်တတ်အောင် ကြိုးပမ်းရသည်။

ထိမိစေခြင်းသည် အာရုံကို ဖမ်းယူလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဖတ်သူတို့ စိတ်အာရုံကို ဖမ်း၍ ဆုပ်လိုက်နိုင်လျှင် ထိုခေါင်းစီး၏ အောက်၌ရှိသော စာပိုဒ်ကို မဖတ်ဘဲ မနေနိုင်ဖြစ်ပေမည်။ စိတ်ကို လှန်၍ နှိုးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ (အင်္ဂလိပ်လို ဆိုခွင့်ပြုလျှင် Arresting Titile ခေါ်သည်ဟု ဆိုပါမည်။)

“လူဝါးဝကြစမ်းပါ” ဟုဆိုလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဖတ်သူက “လူဝါးမဝနဲ့” ဟုသာ ကြားဖူးပါလျက် ဘာကြောင့် လူဝါးဝခိုင်းရသလဲ ဟု တုံ့ပြန်မည်။ ဘာတွေရေးထားသလဲ၊ ဘာကြောင့် လူဝါးဝရမှာလဲ၊ ဘယ်လို လူဝါးဝရမှာလဲ ဟူသော ‘လဲ’ မေးခွန်းတွေ စိတ်ထဲမှာ ပေါ်လာနိုင်သည်။ ယင်းသို့ နှိုးဆွလိုက်မှ ခေါင်းစီးအောက်မှာရှိသော စာကို ဖတ်ပေလိမ့်မည်။

တစ်ခါက အရေးပါသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ကျွန်တော့်ကိုပြောသည်။ “ဆရာဆောင်းပါး ဖတ်ကြည့်တယ်။ ကျွန်တော်တော့ သဘောမတူဘူး” ဟူ၍ပင်။ ကျွန်တော်က သူ့ကိုပြန်ပြောသည်။ “ဆရာကြီး သဘောမတူတာဟာ ကျွန်တော့်အမြတ်ပဲ၊ ကျွန်တော် ရေးရကျိုးနပ်ပြီ။ ကျွန်တော်က

ဘယ်သူ သဘောတူပါစေဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ရေးတာမှ မဟုတ်ဘဲ။
 ဖတ်သူတွေဖတ်ပြီး သဘောတူချင်တူ။ မတူချင်လည်း မတူစေချင်ပါ
 တယ်။ ဒါမှ ဖတ်သူရဲ့ အာရုံ နိုးကြွမှာပေါ့။ ဖတ်ပြီး ပြန်ချထားပြီး
 မေ့သွားရင် ရေးရရာ ဘာထူးမှာလဲ။ ဆရာကြီးက ဖတ်ပြီး သဘောချင်း
 မတိုက်ဆိုင်တော့ ပိုပြီး ဂရုစိုက်ဖတ်တယ်။ အဲဒီလို ဂရုစိုက်ဖတ်ရင်
 ကျွန်တော့်အဖို့ ကျေနပ်တာပဲ။ စာရေးတယ်ဆိုတာ ရေးတဲ့အကြောင်း
 အရာနဲ့ ပတ်သက်လို့ စာဖတ်သူက ကျေနပ်လို့ ဆက်တွေးမယ်။ မကျေ
 နပ်ရင်လည်း မကျေနပ်လို့ ဆက်တွေးမယ်။ ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာ
 တွေဟာ ဖတ်သူကို တွေးဖို့ တို့ပေးတာပဲ”

ယင်းသို့ ရှည်ရှည်လျားလျား ပြောပြလိုက်သည်တွင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီး
 သည် မျက်နှာထားတင်းတင်းနှင့် ဆိတ်ဆိတ်နေလေတော့သည်။

ညမြင်းမ

“ဟေ့ သူငယ်ချင်း ညက ညမြင်းမ တစ်ကောင်ရလို့ မင်းကိုလာ ပြောတာ”

“ဟင် ည-မြင်းမ”

“အေးလေကွာ၊ ငါက အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရကို ပြောင်ပြောင်ကြီး တိုက် ရိုက် မြန်မာမှုပြုလိုက်တာလေ။ ညဆိုတာ နိုက်ထ်၊ မြင်းမဆိုတာက မဲယား။ နှစ်လုံးပေါင်းတော့ နိုက်မဲယားပေါ့ကွ။ အစာမကြေလို့ အိပ်တဲ့ အခါမှာ မဟုတ်တာတွေ လျှောက်မက်တဲ့ အိပ်မက်ပေါ့။ ထမင်းလုံး တစ္ဆေခြောက်တယ် ခေါ်တယ် မဟုတ်လား”

“အင်း နိုက်ထ်မဲယားကို ညမြင်းမတဲ့။ မင်းလို ကောင်မျိုးလာရင် မြန်မာစကား ပျက်လိမ့်မယ်။ မင်းတော့ အသက်ကြီးလာလေလေ စိတ် မမှန်လေလေ ဖြစ်နေပြီ။ သူငယ်ပြန်တယ် ဆိုရအောင်လည်း မဖြစ်သေး ဘူး။ စိတ်သာမမှန်တာ ပြောတာဆိုတာတွေက မမှန်ဘူးလို့ မဆိုနိုင်ဘူး။ ကဲ-ထားပါတော့။ အချိန်ကျလာရင် မင်းကို စိတ်ရောဂါကုဆေးရုံ ပို့ ပေးဖို့ ငါ တာဝန်ယူပါတယ်ကွာ။ မင်းကသာ စိတ်ချလက်ချ အရူးထ

စမ်းပါ”

“ငါ မရူးဘူးကွ။ ငါ အိပ်မက်ကို သေသေချာချာ မှတ်မိတယ်။ မေ့တာလျော့တာတွေ မရှိဘူး”

“ကဲ ... ကဲ ... မင်းရဲ့ ည မြင်းမအကြောင်း ပြောစမ်း။ ငါက စာရေးဖို့ အကြောင်းရှာနေတာ။ အရူးဆီကလည်း အိုင်ဒီယာကောင်း ရတတ်တယ်”

“ဒါဖြင့် ငါပြောမယ်။ မင်း နားထောင်။ အေးအေးသက်သာ နားထောင်ပါ။ ခဏခဏ နားရွက်မထောင်နဲ့။ ခဏခဏ နားရွက်ထောင်ရင် လူတွေက မင်းကို အရူးဆိုပြီး စိတ္တဇဆေးရုံ ပို့ကြမှာ”

“ဆိုစမ်း မင်းရဲ့ ည မြင်းမ”

“ဒီလိုကွ၊ အိပ်မက်ထဲမှာ ငါက တောစပ်ကလေးတစ်ခု ရောက်သွားတယ်။ ဟိုဘက်ရွာက မင်္ဂလာဆောင်တစ်ခုကို သွားမလို့။ အပေါ် အကျီဖြူဖြူဝတ်လို့။ အောက်ကတော့ မန္တလေးလုံချည်နဲ့ပေါ့ကွာ”

“ဘာလို့ ကားနဲ့မသွားသလဲ”

“အိပ်မက်ထဲမှာ ကိုယ်လုပ်ချင်တိုင်း လုပ်လို့ မရဘူးလေ။ တောစပ်ရောက်တော့ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်အောက်မှာ လူကြီး ကြီးကြီး ... ကြီးတစ်ယောက် ထိုင်နေတယ်။ ငါ့မြင်တော့ သူက ထလိုက်တယ်။ သူ့အရပ်အမောင်းကြီးက အတော်မြင့်တာ။ သူ့ဆေးနားမှာ စားပွဲတစ်လုံးရှိတယ်။ စားပွဲပေါ်မှာ ငွေစက္ကူတွေ တစ်ပုံကြီးပဲ”

“သူက မင်းကို ကြိုဆိုတာ ဖြစ်မှာပေါ့”

“ဟယ် ဘယ်ဟုတ်ရမှာလဲ။ ငါ့ကို စူးစူးဝါးဝါးကြီး ကြည့်နေတာ။ သူ့မျက်နှာကြီးကလည်း ထူအမ်းအမ်းကြီး။ သူ့ကို စိုက်ကြည့်လိုက်ပြီး ငါ့ရင်တွေ တုန်လာတယ်။ လက်စသတ်တော့ ဘီလူးကြီးကိုး”

“ဘီလူးကြီး ... အစွယ်ကြီးတွေ ပါးစောင်က ထွက်နေသလား”

“ဟင့်အင်း လူလိုပါပဲ။ လူနဲ့ ဘီလူးကြီးပေါ့။ ငါတော့ သူ့ကြည့် ပြီး ရင်တုန်လာတယ်။ ကျောချမ်းလာတယ်။ ငါ့ကို အစိမ်းလိုက် ဝါးစား တော့မလို့လားပေါ့ကွာ”

“ဪ ... မင်းဘီလူးက ပေါရိသာဒအနွယ် ထင်ပါရဲ့။ လူက ဘဝမပြောင်းဘဲ ဘီလူးဖြစ်တာပေါ့ ဟုတ်လား”

“ဟာ ... မဟုတ်ဘူး။ သူကပြောတယ်။ ကျုပ်ဟာ လူ့ဘဝက အရာရှိကြီး။ ကျုပ်လာဘ်စားတာတွေ မဖုံးနိုင် မဖိနိုင်လို့ ပေါ်တာနဲ့ တရားစွဲခံရပြီး ထောင်ကျသွားတယ်။ ထောင်ကျရာမှာ စားနေကျအစာ မစားရ၊ သောက်နေကျ အရက် မသောက်ရတာနဲ့ အာဟာရချို့တဲ့ပြီး ကွယ်လွန်သွားတာတဲ့။ ငါလည်း အစကတော့ လူစင်စစ်က ဘီလူးဖြစ်နေ တာ မှတ်တာ။ အခုတော့ ပြိတ္တာဘီလူးကြီးမှန်းသိရလို့ ပိုပြီး ရင်တုန်ကျော ချမ်းတာပေါ့”

“သူ့ဘေးနားမှာရှိတဲ့ စက္ကူတွေက အရင်ဘဝက အစွဲမပြတ်လို့ ရုံးအလုပ် လုပ်မလို့ ဖြစ်မှာပေါ့”

“မဟုတ်ဘူးကွ။ စက္ကူတွေကလည်း စနစ်တကျ ဖြတ်ထားတဲ့ စက္ကူ တွေ။ အဲဒီစက္ကူတွေကို ငါနဲ့ပြောနေရင်းမှာ ပလုတ်ပလောင်း စားတယ်”

“စက္ကူစားတယ်။ ဘယ်လို အကျင့်မျိုးပါလိမ့်”

“ငါကလည်း အရဲစွန့်ပြီး ခင်ဗျားဘာလို့ စက္ကူတွေစားနေရသလဲ။ တိရစ္ဆာန်တွေထဲမှာ ဆိတ်ဟာ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်စားတယ်။ အရွက်ဆိုရင် ဘာဖြစ်ဖြစ်စားတယ်။ စက္ကူတွေရင်လည်း ချမ်းသာ မပေးဘူး”

“အေး ခင်ဗျားပြောတာမှန်တယ်။ ငါ လူ့ဘဝတုန်းကလည်း ဘာ ဖြစ်ဖြစ်စားတယ်။ အခုဘဝမှာတော့ စက္ကူရဲ့ အရသာကို ပိုသိလာလို့ စက္ကူပဲစားတယ်လို့ သူကဆိုတယ်။ ပြီးတော့ သူက ငါ့ကို စူးစူးဝါးဝါး ကြီး ကြည့်ပြီးတော့ မင်း အပေါ်အကျီ ချွတ်လိုက်၊ အဖြူဖြစ်အောင် ငါ

လျှော်ပေးမယ်၊ ပြီးတော့ လျှော်ခကို စက္ကူတစ်ထုပ် ဆက်သရမယ်တဲ့”

“အင်း စက္ကူနဲ့ ဓာတ်တွေနေတာကိုး”

ငါက “ဟာ ... မလုပ်ပါနဲ့ဗျာ၊ ဒီအင်္ကျီဟာ အဖြူစက်စက်ပါ။ ခင်ဗျားကလည်း မျက်မှန်နက်မတပ်ဘဲနဲ့ အဖြူကို အမည်းထင်နေတာ ကိုး။ မလုပ်ပါနဲ့ဗျာ။ ဒီအင်္ကျီဖြူကလေးဟာ ကျွန်တော့် ရှိစုမဲ့စု စုပြီးတော့ ဝယ်ထားတာပါ”

“သူက ဘာပြောသလဲ”

“သူက မရဘူး မရဘူး။ မင်းအင်္ကျီအဖြူဆိုပေမဲ့ ငါတော့ အမည်း လို့ သတ်မှတ်တယ်။ ဒါကြောင့် ငါက ဝတ္တရားအရ ဖြူအောင် လျှော် ဖွပ်ပေးရလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့သာ စက္ကူတစ်ထုပ် လျှော်ခပေး လို့ဆိုတယ်”

“ဒီဘီလူးကလည်း စက္ကူကြိုက်တဲ့ ဘီလူးပဲ။ ရှားပါ့ကွာ”

“ခက်တာက လူ့ဘဝတုန်းက စက္ကူစွဲတဲ့ စိတ်ရောဂါရှိတာ ထင် ရှားတယ်။ စိတ်ပညာအရ စက္ကူအပေါ် အစွဲကြီးတာကို စိတ်ပညာ ဝေါဟာရ ဘယ်လိုခေါ်သလဲ ငါမသိဘူး။ မင်းကော သိလား”

“မသိပါဘူးကွာ၊ ပေးပါးမဲနီးယားလို့ ခေါ်မလား မသိဘူး။ ဒေါက်တာ အုန်းမောင် တွေမှ မေးကြည့်ရဦးမယ်။ ကဲ ... ဆက်ပြောစမ်းပါဦး”

“ဘီလူးကြီးက အမိန့်ပေးတဲ့ အသံနဲ့ ငါ့အင်္ကျီအဖြူကို သူ့အပ်ရ မယ်တဲ့။ အဖြူဆိုတာ လက်မခံနိုင်ဘူး။ သူ့လျှော်ပေးပြီးမှ အဖြူလို့ လက်ခံနိုင်မယ်တဲ့။ ငါလည်း မတတ်နိုင်တော့ဘူးကွာ။ အင်္ကျီကို အပ် လိုက်ရတာပေါ့”

“အဲဒီတော့ ဘီလူးကြီးက အဖြူကို အဖြူဖြစ်အောင် လျှော်ရောလား”

“မဟုတ်ဘူး၊ ငါ့အင်္ကျီအဖြူစက်စက်ကို သူ့နားမှာ အသင့်ရှိတဲ့ ရွှံ့အိုင်ထဲ နှစ်လိုက်တယ်။ ငါလည်း ရှိစုမဲ့စု ရိုးရိုးသားသားနဲ့ဝယ်ထားတဲ့ ငါ့အင်္ကျီကို နှမြောတာပေါ့။ သူက ရွှံ့ထဲက အင်္ကျီကိုယူပြီး သူ့နားက

စက္ကူချပ်ကလေးတွေ အင်္ကျီပေါ် ဖြန့်ဖြူးလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ သူ့စားပွဲ ပေါ်က ချိုင့်ထဲက ဖန်ရည်လောင်းလိုက်တယ်။ မင်းမယုံမရှိနဲ့။ ရွံ့ပေနေတဲ့ အင်္ကျီဟာ နဂိုအဖြူအတိုင်း ဖြစ်သွားတယ်။ ပြီးတော့ ငါ့ကိုပြန်ပေးတယ်”

“မင်းက စက္ကူဖြူတစ်ထုပ်ကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီး လျှော်ခအဖြစ် ပေး သလဲ”

“ငါ့မှာ အခက်ကြုံတော့တာပေါ့။ ဒီတော့ ငါက ဘီလူးကြီးကို တောင်းပန် တိုးလျှိုးရတာပေါ့။ ကျွန်တော် မင်္ဂလာဆောင်ကပြန်ပြီး အိမ် ပြန်ရောက်တော့ စက္ကူဖြူတစ်ထုပ် လာပို့ပါမယ်လို့ ...”

“သူက ဘာပြောသလဲ”

“ဘာမျှ မပြောဘူး။ တအားရယ်တော့တာပေါ့။ သူ့ရယ်သံကြီးနဲ့ ဧည့်ခန်းက ငါးနာရီထိုးသံရောသွားလို့ ငါ မျက်စိ ဖျတ်ခနဲ ဖွင့်လိုက်တာ ပေါ့။ အဲဒီတော့မှ ငါ မင်းကိုပြောတဲ့ ညမြင်းမမှန်း သိရတယ်။ အိပ်မက် ကောင်းတော့ မဟုတ်ဘူး။ အိပ်မက်ထဲမှာ အသည်းတွေ ရင်တွေ တုန် လိုက်တာ။ ချွေးပြန်နေတယ်။ နိုးလာတော့ ငါ့စွပ်ကျယ် အင်္ကျီ ချွေးရွှဲ နေတာကိုး။ မျက်မှန်စုံမွှားနဲ့ ကိုယ့်စွပ်ကျယ်ကို ကြည့်လိုက်တော့ စွပ် ကျယ် အင်္ကျီဟာ မည်းနေတယ်။ တဖြည်းဖြည်း မျက်စိကြည်လာတော့ မှ စွပ်ကျယ်အဖြူကို အဖြူအတိုင်း မြင်ရတာပေါ့”

“အင်း ... အဖြူကို အဖြူဖြစ်အောင် လျှော်ပေးတဲ့ စက္ကူစားဘီလူး ကြီးကို မင်း နိုက်မဲယားထဲမှာ မြင်ရတာကိုး”

ခါးတို့ လက်ဖက်စားတွေ

“ဟေ့ ဖိုးတက်တိုး၊ တို့သူငယ်ချင်းတွေ ဒီအသက်အရွယ်ရောက် လာတာ အတော် နည်းသွားပြီ။ သံဝေဂရစရာပဲ”

“ဟုတ်တယ် ကိုမိုးကျော်၊ တို့အသက်အရွယ်အထိ နေရတဲ့သူတွေ အတော်ရှားသွားပြီ။ နေရတဲ့အခိုက်မှာ သံသရာကိစ္စ လုပ်ကြဖို့ အချိန် တန်ပြီ။ လောကီကိစ္စတွေဟာ တဖြည်းဖြည်း တို့နဲ့ မဆိုင်တော့ဘူး။ နောက်လူတွေရဲ့ အလုပ်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ လျစ်လျူရှုထားလို့လည်း မဖြစ်သေး ဘူး။ လောကီကိစ္စတွေဟာ သေကာမှ ကင်းသွားတော့မှာပဲ”

“မင်းပြောတာ မှန်တယ်။ တို့ဟာ တကယ်တော့ သူတော်စင်တွေ မဟုတ်ဘူး။ ပုထုဇဉ်တွေပဲ။ ပြီးတော့လည်း တစ်သက်လုံး လောကီကိစ္စ တွေ လုပ်လာခဲ့ကြရတာ။ တာဝန်အမျိုးမျိုး ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြရတာ။ နောက်လူတွေ တက်လာပြီး တို့နေရာ ယူကြတော့ သူတို့ကို တို့က တတ်အားသရွေ့ တို့အတွေ့အကြုံတွေ ပြောပြပြီး ကူညီတဲ့သဘောနဲ့ အားပေးရမှာပေါ့”

“ဒီလိုပဲပေါ့။ တို့တစ်တွေဟာ အပြင်ရောက်နေကြပြီ။ ဒါပေမဲ့

ပစ်ထားလို့တော့လည်း မသင့်ဘူး။ ပြောတန်ရာ ပြောရမှာပဲ။ သူတို့ နားထောင်တာ မထောင်တာ တို့အလုပ် မဟုတ်ဘူး။ သက်ကြီးက သက် ငယ်ကို ပြောသင့်ပြောရာ ပြောရမှာပဲ။ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်တွေကို တို့လို အဘိုးကြီးတွေကသာ ပြောတတ်ကြတာ။ လူငယ်တွေဟာ အတိတ်ကာလက ဖြစ်ရပ်တွေ သိပ်မသိကြဘူး။ အတိတ်ကာလ ဖြစ်ရပ် တွေဟာ သူတို့အဖို့ ဘဝပညာ တစ်ရပ်ပဲ။ အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ် တို့ဟာ ဆက်စပ်နေတယ်”

“မင်းပြောသလို တို့တွင်ကျယ်ခဲ့ရတဲ့ ကာလမှာ ဖြစ်ပျက်တာတွေ ထဲက တချို့ဟာ နှောင်းလူတွေအဖို့ သင်ခန်းစာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ အမှား တွေ အမှန်တွေဟာ သာဓကတွေပဲပေါ့။ ရှေးက အမှား နောက်ထပ် မမှားကြဖို့ သတိထားကြရမယ်”

“ဒါပေမဲ့ကွာ လူငယ်တွေ အများက တို့လို အဘိုးကြီးတွေရဲ့ စကား ကို အလေးမထားချင်ကြဘူး။ ခေတ်နောက်ကျနေပြီပေါ့”

“ခေတ်နောက်ကျတာတွေဟာလည်း ယူတတ်ရင် အမြတ်ပဲ။ နှောင်းခေတ်မှာ ရှေးခေတ်ရဲ့ အကြောင်းတွေကို ဆက်ပြီး သုံးကြရမယ်။ ကောင်းသည်ထက် ကောင်းအောင် ကြိုးစားကြရမယ်”

“အဲဒီလို ခံယူတတ်ရင် ကောင်းတာပေါ့”

“ပမာဆိုကွာ နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းကြီးတွေ၊ ပါတီတွေပေါ့။ တို့ နိုင်ငံမှာ အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို စပြီးတော်လှန်တဲ့ ကနဦး နိုင်ငံရေးအဖွဲ့ကြီး တွေ၊ ဂျီစီဘီအေ စတဲ့ အဖွဲ့တွေ၊ အဲဒီအဖွဲ့တွေက စပြီး နောက်ဆုံး ဖဆပလ စတဲ့ အဖွဲ့တွေဟာ ပမာဏ ကြီးလာလေလေ အုတ်အရောရော ကျောက်အရောရော ဖြစ်လာလေလေနဲ့ နောက်ဆုံးတော့ အကွဲအပြဲတွေ ဖြစ်ကုန်ကြတယ် မဟုတ်လား။ အဲဒါ ဘယ်သူတွေရဲ့ ပယောဂလဲ”

“အလယ်လူတွေ ရှုပ်ပွေကြလို့ပေါ့။ အုပ်စုတွေဖွဲ့ပြီး တို့လိုက်တိုက်

လိုက်နဲ့ ခေါင်းကြီးပိုင်းကို စိတ်ဝမ်းကွဲပြားမှုတွေ ရောက်ကုန်တော့တာ ပေါ့”

“အဲဒီ အလယ်လူတွေကို တို့အညာက ခါးတို့ လက်ဖက်စားတွေ လို့ ခေါ်တယ်။ မင်းက အောက်သားဆိုတော့ စကားအရာမှာ မကြွယ် ဝဘူး”

“ခါးတို့ လက်ဖက်စား ဆိုတာ ဘာလဲ။ အဓိပ္ပာယ်က ဘာလဲ”

“ဒါက ဒီလိုကွ။ တို့အညာမှာ အသုဘအိမ်မှာ လူတွေ လာစုကြ တယ်။ သတင်းမေးပေါ့ကွာ။ အဲဒီလိုစုမိရင် လူကြီးပိုင်းထဲက အာချောင် သူတွေက တရားငြင်းကြတယ်။ အငြင်းသန်တဲ့ လူတွေဆိုတော့ ငြင်းလို့ မဆုံးနိုင်ပေါ့။ အဲဒီအခိုက်မှာ အသုဘရှင်တို့က ဧည့်ဝတ်ကျောပွန်စွာ လက်ဖက်နဲ့ ဧည့်ခံတာပေါ့။ လူကြီးပိုင်းဘက်မှာ လက်ဖက်ပန်းကန်တွေ ချပေးပေမဲ့ အငြင်းသန်တဲ့ အဘိုးကြီးတွေက လှည့်မကြည့်ကြဘူး။ သူတို့ နောက်နားက လူတစ်စုက ရှေ့နားကလူကို ခါးတို့ပြီး လက်ဖက်ပန်းကန် ကလေး ကမ်းလိုက်စမ်းပါဆိုပြီး လက်ဖက်ပန်းကန်ကိုယူကာ ပိုင်းတုတ် ကြတာပေါ့။ အဲဒီအကောင်တွေဟာ ခါးတို့ လက်ဖက်စားတွေပေါ့ကွာ”

“ဪ ... ဪ ... သိပြီ၊ သိပြီ။ သူတို့က လူကြီးနောက်နားမှာ နေပြီး အခွင့်အရေး ရနိုင်သလောက် ယူတဲ့အကောင်တွေပေါ့”

“အဲဒီအလယ်လူစုဟာ များသောအားဖြင့် လစ်လျင်လစ်သလောက် အဝတုတ်ပြီး ညာဝါးနေကြတယ်။ ပြီးတော့ အဝေမတည့်ဘဲ စားခွက် လုကြတာပေါ့”

“တို့ဆီမှာတော့ သာပေါင်းညာစားတွေ၊ သာကူးတွေလို့ ခေါ်ကြ တယ်။ အဲဒီအကောင်တွေဟာ နေရာတကာတွေမှာ ရှိကြတာပဲ။ သူတို့ မရှိတဲ့ နေရာရယ်လို့ မရှိဘူး။ သူတို့ဟာ တွင်ကျယ်တယ်။ အာကျယ် တယ်။ လူကြီးတွေ မျက်စိကျအောင် အလုပ်သိပ်လုပ်ပြတယ်။ စိတ်အား

ထက်သန်မှုကို ပြတယ်။ အဲဒါကြောင့် လူကြီးတွေက သူတို့ကို နေရာ ပေးကြတယ်။ သူတို့က ဆရာမွေးတော့ လူကြီးတွေဆိုတာလည်း ပုထု ဇဉ်တွေပဲလေ ...။ တဖြည်းဖြည်း တပည့်မွေးလာကြတော့တာပေါ့။ ဒီအကောင်တွေကို ရှောင်ရှားနိုင်ဖို့ မလွယ်ဘူး”

“ဒါပေါ့ကွ။ နောက်တော့ လူကြီးချင်းချင်း အထင်တွေ အမြင်တွေ လွဲကုန်ကြရော။ ဒီကောင်တွေဟာ လူကြီးတွေရဲ့အိမ်ကို နောက်ဖေးက ဝင်ကြတယ်။ ကတော်တွေဟာ အရေးပါတယ်ဆိုတာ သူတို့အသိဆုံးပေါ့။ ကတော်အချင်းချင်းကလည်း ပြိုင်နေကြတယ်။ တို့ နိုင်ငံရေးသမိုင်းမှာ အကွဲအပြဲတွေဟာ ဟိုခေတ်ဦးကတည်းကပဲ ရှိခဲ့တယ် မဟုတ်လား”

“အဲဒီ ခါးတို့လက်ဖက်စားတွေ ပပျောက်ရေးလုပ်ဖို့ ကောင်းတယ်”

“မလွယ်ဘူး ဆရာရှေ့ ...။ စကားမစပ် အမေရိကန် စာရေးဆရာမ ကြီး ပါးလ်ဘတ်ခ် တစ်ခါက တစ်နေရာမှာရေးတာ မှတ်မိနေတယ်။ တိုင်းပြည် သစ္စာဖောက်တဲ့လူ မရှိတဲ့ တိုင်းပြည်ရယ်လို့ မရှိဘူး ...တဲ့။ အဲဒီလိုပဲ အဖွဲ့အစည်းမှာ ကိုယ်ကျိုးရှာတဲ့လူ မရှိတဲ့ အဖွဲ့အစည်းရယ် လို့ မရှိဘူးလို့ ဆိုရမလိုပဲပေါ့”

လူဝါးဝကြစမ်းပါ

“ဟေ့ သူငယ်ချင်း၊ မင်းတို့ ငါတို့ အသက်ကြီးပြီ။ အဘိုးကြီးတွေ ဖြစ်ပြီလေ။ တချို့လူငယ်တွေက ငါတို့ကို လူပိုကြီးတွေလို့ သတ်မှတ် ကြတယ်။ လူကြီးတွေဟာ ခေတ်နောက်ကျပြီ။ ခေတ်မမီတော့ဘူး။ သူတို့ငယ်တုန်းက လုပ်ခဲ့တာတွေလည်း ပျောက်ပျက်ကုန်ပြီ။ သူတို့ဟာ အခုခေတ်မှာ ဘာမျှ မဟုတ်တော့ဘူး။ အဲဒီလို ထင်ကြတယ်။ သူတို့ အခုလုပ်နေတာတွေသာ ခေတ်မီတယ်၊ အကျိုးရှိတယ်၊ အဲဒီလို ထင်နေ ကြတယ်”

“အင်း ... ပြောတာ လူငယ်လူရွယ်အားလုံးတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ လူကြီးတွေကို ရိုသေရမှန်း၊ တန်ဖိုးထားရမှန်းသိတဲ့ လူငယ်လူရွယ်တွေ လည်း ရှိပါသေးတယ်။ မှန်ပါတယ်။ အခုအခါမှာ အောင်မြင်နေတဲ့ အချို့ လူငယ်လူရွယ်တွေကတော့ သွေးတက်နေကြလို့ လူကြီးတွေကို အထင်သေးတယ်၊ အပြစ်ဆိုကြတယ်”

“အဲ ... ဟုတ်တယ်။ ရှေ့က လူကြီးတွေလုပ်တာ အလုပ်မဟုတ်လို့ ငါတို့ အခုခံနေရတယ်လို့ ဆိုကြပါတယ်။ မင်းပြောတဲ့အတိုင်းပဲ ...

လူကြီးတွေအပေါ် အပြစ်ပုံချ ချင်ကြတယ်”

“ဒါကတော့ ဒီလိုပဲပေါ့။ သူတို့က သွေးနားထင်ရောက်နေတော့ စိတ်မမှန်တော့ဘူးလို့ ပြောရမှာလည်း အခက်သား။ စိတ်မမှန်သူတွေဟာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ အထင်ကြီးပြီး သူများတွေကို အထင်သေးတယ်။ မာန်မာနပေါ့ကွာ”

“အင်း ... အဲဒီလို အခုထောင်နေတဲ့လူတွေဟာ အရူးတစ်မျိုးပေါ့။ သူတို့ အမြင်ကျဉ်းတော့ ရှေးကအကြောင်းတွေကိုလည်း အကုန်သိတာ မဟုတ်ဘူး။ ရှေးကလူတွေ ဘယ်လို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြတယ် ဆိုတာ မသိကြဘူး။ သိပ်လည်း လေ့လည်း မလေ့လာကြဘူး။ တန်ဖိုး မထားတတ်ကြဘူး။ အပြစ်သာမြင်တယ်”

“ဒါကတော့ကွာ ... သူတို့ခများများ လူဝါးမဝကြသေးလို့ပေါ့”

“လူဝါးဝလို့ ဆိုရမှာ သင်းက တစ်မျိုးပဲ။ လူဝါး မဝသေးဘူးတဲ့”

“ငါပြောတာက သူတို့ဟာ လူ့အကြောင်း ပြည့်ပြည့်ဝဝ မသိကြ ရှာသေးဘူးလို့။ မင်း မှတ်မိမှာပေါ့။ ရှင်ဘုရင်က သမီးတော်အတွက် ပုခက်ဝယ်ဖို့ အခွန်ဘဏ္ဍာထဲက ထုတ်သုံးတာကို ဦးပေါ်ဦးက မင်းတို့ ရှင်ဘုရင် ရှင်ဘုရင်ပါး မဝသေးပါဘူးလို့ ပြောလိုက်တာလေ”

“အေး ... ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်။ အခု အချို့လူငယ်တွေ လူဝါး မဝသေးဘူး။ လူ့လောကအကြောင်းလည်း တကယ် မသိကြသေးဘူး။ ဒါကြောင့် မိုက်မာန တက်နေကြတာပဲ”

“ခေတ်တိုင်းမှာ လူငယ်တွေက လူကြီးတွေကို အထင်သေးကြတယ်။ အပြစ်ဖို့ကြတယ်။ မင်း မှတ်မိသေးသလား။ တို့ငယ်ငယ်တုန်းက တက္ကသိုလ်ရောက်ခါစကပေါ့။ အနောက်တိုင်းက လူတစ်ယောက်က လူကြီးတွေ ဘာမျှ အသုံးမကျဘူး။ အသက် ၄၀ ကျော်ရင် သတ်ပစ်ဖို့ကောင်းတယ် ဆိုတဲ့စကား။ အဲဒီတုန်းက မင်းတို့ငါတို့က ဒီအကောင် ငမိုက်သားပဲလို့

တောင် ပြောကြသေးတယ်။ လူကြီးတွေရဲ့တန်ဖိုးကို မသိသား ဆိုးဝါး တာပါပဲ။ အဲဒီလိုဆိုတဲ့ အကောင်လည်း အသက် ၄၀ ရှိတော့မယ်။ အဲဒီတော့ သူ့ကိုယ်သူ သတ်သေလိုက်ပေါ့”

“တို့လူမျိုးတွေဟာ လူကြီးတွေကို တန်ဖိုးထားတတ်ကြပါတယ်။ ဂုဏ်ရခွဲ၊ ဝယ်ရခွဲ ဆိုတဲ့အတိုင်း ဂုဏ်ကြီးခြင်း၊ အသက်ကြီးခြင်းတို့ကို ရှိခိုးပူဇော်ရမယ်လို့ ငယ်ငယ်ကတည်းက ဆုံးမခဲ့ကြတာပဲ”

“လူကြီးတွေလည်း သူတို့ခေတ်မှာ လူငယ် လူရွယ်တွေပဲ။ သူတို့ ခေတ်မှာ သူတို့ တွင်ကျယ်ခဲ့ကြတာပဲ။ လုပ်စရာတွေ လုပ်ခဲ့တယ်။ ကြိုးစားပြီး အတ္တဟိတ ပရဟိတ ကိုယ့်အကျိုး သူများအကျိုးကို ဆောင် ခဲ့ကြတာပဲ။ မကောင်းတဲ့လူကြီးတွေ မရှိဘူးလို့ မဆိုလိုပါဘူး။ အနည်း အကျဉ်းလောက်ပဲ ရှိတယ်။ ခေတ်အလိုက် တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက် ခဲ့လို့ ဟိုခေတ်က ဒီခေတ်ရောက်တော့ ဒီလိုအခြေအနေမျိုး ရကြတယ် မဟုတ်လား။ အခုလူငယ်တွေဟာ ဟိုခေတ်က လူကြီးတွေကြောင့် လူ ဖြစ်ကြရတာ။ လူတစ်လုံး သူတစ်လုံး ဖြစ်ကြရတာ။ လူကြီးတွေအားလုံး ဟာ သူတို့အားလုံးရဲ့ အသီးသီးသော မိဘတွေပဲ မဟုတ်လား။ လူကြီးတွေ ကို ပြစ်မှားစော်ကားရင် မိဘတွေကို ပြစ်မှား စော်ကားတာပဲပေါ့။ ဒီတော့ သူတို့ဟာ တစ်နေ့နေ့ ကံကြီးထိုက်ကြလိမ့်မယ်။ ဝဋ်လည်လိမ့်မယ်”

“တချို့လည်း တိုင်းတစ်ပါးတွေက အကျင့်စရိုက်တွေကို မစဉ်းစား မဆင်ခြင်ဘဲ ပုံတူကူးချပြီး မဟုတ်တာတွေကို အဟုတ်မှတ်ကြတယ်။ တို့တစ်တွေရဲ့ စည်းစနစ်နဲ့ မကိုက်ညီတာတွေလုပ်ပြီး အတုခိုးကြတယ်။ အတုခိုးတယ် ဆိုကတည်းက သူတို့မှာ ပင်ကိုဉာဏ် ပင်ကိုသတ္တိ အားနည်းလို့ပေါ့။ သူတို့ အတော်ပြောရခက်တယ်။ အခြားကလာတဲ့ သရုပ်ပျက် ယဉ်ကျေးမှု၊ တကယ်တော့ ယဉ်ကျေးမှု မဟုတ်ပါဘူး ... ရိုင်းစိုင်းမှု။ အဲဒါတွေကို လိုက်လုပ်တယ်။ အဲဒါတွေကို လိုက်လုပ်တာ

ကိုပဲ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ခေတ်မီတယ် ထင်ကြတယ်”

“ပြီးတော့ ခေတ်အခြေအနေကလေးပေးလို့ ရတဲ့ အခွင့်အလမ်းတွေ ကြောင့် လုပ်တိုင်းဖြစ်တာကို ငါတို့ တော်လှုံပဲလို့ အထင်ကြီးကြတယ်။ အထင်ကြီးချင်ကြီးပေါ့၊ ဘာကြောင့် လူကြီးတွေကို အထင်သေးရတာလဲ”

“အထင်သေးတာက ဒီလိုလေကွာ။ ဟိုတုန်းက လုပ်ခဲ့ကြတာတွေ မှာ အမှားတွေပါတယ်။ လူကြီးတွေဟာ ပြတ်ပြတ်သားသား မလုပ်ရဲ ကြဘူး။ တုံ့ဆဲတုံ့ဆဲ လုပ်နေကြတာမို့ ဘာမှ မအောင်မြင်ခဲ့ဘူး။ အဲဒီလို အောက်မေ့တာပေါ့ကွာ”

“မအောင်မြင်တာတွေ ရှိသလို အောင်မြင်တာတွေလည်း ရှိပါတယ်။ အောင်မြင်တာတွေကိုတော့ ထည့်မပြောချင်ကြဘူး။ မအောင်မြင်တာ တွေ၊ မှားတာတွေကိုချည်း ပြောကြတယ်”

“နို့ ... သူတို့လုပ်တာတွေကော အားလုံး အောင်မြင်လို့လား။ အောင်မြင်တယ်ဆိုတာ ဘာလဲ။ တစ်ခုခုလုပ်လိုက်လို့ ပြီးစီးသွားတာကို ဆိုလိုတာတော့ ပြီးတာပေါ့။ အဲဒီလို လုပ်လိုက်လို့ တခြားဘက်မှာ ထိခိုက်တာတွေကို မမြင်ကြဘူး။ မြင်လည်း မမြင်ဟန်ဆောင်တယ်။ ပြီးတော့လည်း သူတို့လုပ်လို့ အောင်မြင်တာတွေဟာ ရှေးက လူကြီးတွေ အခြေခံအုတ်မြစ်ချခဲ့တာတွေ မဟုတ်လား။ အောင်မြင်တယ်၊ တိုးတက် တယ် ဆိုတာမှာ အခြေခံရှိရမယ်။ အခြေခံ မရှိရင် အခြေခံခိုင်အောင် ပထမ လုပ်ရဦးမယ်။ အဲဒီအလုပ်ကို ရှေ့လူက လုပ်ခဲ့တယ်လေ။ နောက် လူက အဲဒီ အခြေခံပေါ်မှာ တည်ဆောက်မှု ပြုရတာပဲ။ ဒါကို ငါတို့ တိုးတက်တယ်၊ သူတို့ မတိုးတက်ဘူးလို့ ဆိုရင် မှားမှာပေါ့”

“ပြီးတော့လည်း မှားတယ် ... မှားတယ် ပြောကြတယ်။ လူပဲ မှားမှာပေါ့။ အလုပ်လုပ်တဲ့လူဟာ အမှားလုပ်မိမှာ သေချာတယ်။ ကောင်းမယ်ထင်ပြီး လုပ်လိုက်တာ ထင်သလို မဖြစ်ရင် မှားတယ်လို့

ဆိုကြတယ်။ လူတွေဟာ အမှားလုပ်ကြတာချည်းပဲ။ ဘာမှ မလုပ်တဲ့သူ သာ အမှားမလုပ်ဘူး။ ရှေ့လူရဲ့အမှားတွေဟာ စေတနာမှန်မှန်နဲ့ မှားတာ တွေမို့ တို့ကို အပြစ်ဆိုနေဖို့ မသင့်ဘူး။ ဆိုနေဖို့လည်း မလိုဘူး။ နောက် လူက အဲဒီအမှားတွေကို သင်ခန်းစာအဖြစ် ယူပြီး ပြုပြင်ယူကြရမယ်”

“နောက်လူတွေကော မမှားတော့ဘူးတဲ့လား။ သူတို့ တွင်ကျယ် နေတုန်းတော့ အမှားတွေဟာ မြုပ်နေတယ်။ သူတို့ခေတ် ကုန်ရော၊ သူတို့ရဲ့ တွင်ကျယ်မှုလည်း ပျောက်သွားရော၊ သူတို့ရဲ့ အမှားတွေ တစ် ပြုံကြီး ပေါ်လာမှာ သေချာတယ်။ နောက်လူတွေက သူတို့ကို အပြစ် ဆိုကြမယ်။ အထင်သေးကြမယ်၊ သူတို့ကိုယ်သူတို့ အထင်ကြီးကြမယ်။ အဲဒီလိုပါပဲ။ သံသရာ လည်နေကြတာပဲပေါ့။ လောကခံရဲ့ဒဏ်ကို ခံရတဲ့ အခါမှာ အထိနာတတ်တယ်”

“ငါတို့က လူကြီးတွေ၊ သူတို့က လူငယ်လူရွယ်တွေ။ ငါတို့မှာ မာန်တက်နေတုန်း ရှိသေးတယ်။ တို့တုန်းကတော့ ပြောလို့ ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး ... မင်းအသိပဲ။ လူကြီးတွေကို မစော်ကားကြပါဘူး။ တို့က သွန်သင်ဆုံးမခဲ့ကြရလို့ ဗဟုသုတ ရှာမှီးဆည်းပူးကြလို့ လူဝါးဝ ကြတယ်။ အဲဒီတော့ လူကြီးတွေရဲ့တန်ဖိုးကို သိကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ လုပ်ရပ်တွေအားလုံး ကောင်းတယ်လို့ မဆိုနိုင်ပေမဲ့ ကောင်းတာတွေကို ကောင်းသည်ထက် ကောင်းအောင် ပြုစုကြတယ်။ မကောင်းတာတွေ၊ မှားတာတွေကို တတ်နိုင်သလောက် ပြုပြင်ကြတယ်။ ပြုပြင်လို့ မဖြစ် တော့ဘူး ဆိုတာတွေကိုတော့ အတိတ်မှာ ထားခဲ့ကြတယ်။ ရေရှည်မျှော် ပြီး ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြတယ်။ မိမိတို့လုပ်ခဲ့တာ ဂုဏ်မဖော်ခဲ့ကြဘူး။ အဲဒီလို အဆင်ပြေအောင် လုပ်ခဲ့ကြတယ် မဟုတ်လား။ လူငယ်လူရွယ်ဘာဝ မာန မတက်ဘူး မဆိုပါဘူး၊ တက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ငါဆိုခဲ့တဲ့ လူဝါး ဝထားတော့ အရမ်းမတက်ဘူး။ အခု လူငယ်လူရွယ်တွေကို ငါပြောချင်

တယ်။ လူဝါးဝအောင် ကြိုးစားကြပါ။ လူဝါးဝကြစမ်းပါ။ အခုလို
လူဝါး မဝတဝနဲ့ စခန်းမသွားကြစမ်းပါနဲ့လို့ ...”။

အချဉ်ထုပ်ကြီးနဲ့ မိနေဦးမယ်

“ဟေ့ သူငယ်ချင်း၊ မင်းကို ဟာသ အဖြစ်အပျက်ကလေး ပြောရဦးမယ်”

“ဘာများလဲကွ၊ ဘယ်သူ့ဆီက ရတဲ့ ပုံပြင်ကလေးလဲ”

“ဘယ်ကလာ ပုံပြင်ရမှာလဲ။ တကယ့် အဖြစ်အပျက်ကလေးကွ”

“ကဲ ... ပြောစမ်းပါဦး”

“ဒီလိုကွ၊ တစ်နေ့က ငါ့မိတ်ဆွေတစ်ယောက် အိမ်အလည်ရောက်လာတယ်။ သူက အတွေ့အကြုံ အတော်များတယ်။ သူ့အတွေ့အကြုံ ခပ်များများဟာလည်း ရယ်စရာ။ ရယ်စရာပေမဲ့ စဉ်းစားကြည့်ရင် တစ်မျိုးပေါ့ကွာ။ သင်ခန်းစာ ယူစရာလို့ ဆိုရမလားပဲ”

“ကဲ ... ဆိုပါဦး”

“သူက အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့မှာပါတယ်။ အဲဒီအဖွဲ့ရဲ့ လစဉ်အစည်းအဝေးကို အဖွဲ့ဝင်တွေ မပျက်မကွက် တက်ကြတယ်”

“အတော် တာဝန်သိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်မယ်”

“ဟယ် ... ဘယ်ဟုတ်ရမှာလဲ။ အစည်းအဝေးမှာ အစားကောင်း

တွေ စားရလို့ကွ။ ဒါပေမဲ့ တကယ်တော့ ဘယ်သူကမျှ ဝန်မခံဘူးပေါ့။ မင်း ခုနပြောသလို တာဝန်သိစိတ်အပြည့်အဝနဲ့ တက်တဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်ပေါ့ ကွာ။ အဲဒီအထဲမှာ တစ်ယောက်တလေက ဣန္ဒြေသံပတ္တလားနဲ့ ဆိတ်ဆိတ်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ အတွင်းရေးမှူးကို တိုးတိုးကလေး ကပ်မေးတယ်။ ဒီနေ့ ဘာကျွေးမလဲ ပေါ့ကွာ”

“အဲ ... အဲဒီလူဟာ ရိုးသားတယ်။ သူဟာ အစည်းအဝေးကိစ္စတွေ ထက် အစားကို ပိုပြီး အရေးပေးတယ်ဆိုတာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဝန်ခံတဲ့ လူမျိုး။ ဒီပြင် ကိုယ်တော်တွေလို တိတ်တိတ်ပုန်း သွားရည်ယိုပြီး ဟန်လုပ်နေတာ မဟုတ်ဘူး”

“အဲဒီနေ့က ဒံပေါက်ကျွေးမယ်လို့ သိရတော့ အားလုံး ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင်နဲ့ အစည်းအဝေးမှာ မိုးတစ်လုံး လေတစ်လုံး အမျိုးမျိုး အာချောင်ကြတာပေါ့။ ညနေကျရင် ဒံပေါက်စားရမယ်။ ညစာအတွက် အိုကေသွားပြီ”

“အစည်းအဝေးမှာ အစီအစဉ်အရ အကြောင်းကိစ္စတွေ ဆွေးနွေးရာမှာ တောင်ပြောမြောက်ပြောနဲ့ ထင်ရာပြောကြတာပေါ့။ လိုရင်း မရောက်တော့ဘူး။ ဦးတည်ချက် ပျောက်ပျောက်သွားတယ်”

အဲ ... အဲဒါလည်း ထုံးစံပဲပေါ့။ အသင်းအဖွဲ့ များများမှာ ဒီလိုပဲ”

“ဟုတ်တယ်၊ လွတ်လပ်ရင် လွတ်လပ်သလို ပြောချင်ရာ ပြောကြတာပေါ့။ တချို့ကတော့ လေကုန် မခံကြပါဘူး။ သူတို့ ရှေ့နားက လက်ဖက်ရည်ကြမ်းကို ထည့်ထည့်ပြီး သောက်နေကြတယ်။ အဲ ... ဒီလိုနဲ့ တစ်ညနေ အချိန်ကုန်သွားရောပေါ့။ ညနေ အတော်စောင်းမှာ အစည်းအဝေးပြီးတယ်။ အချိန် အတော်နှောင်းပြီမို့ အိမ်ပြန်ချင်ကြပြီ။ ဒီတော့ အတွင်းရေးမှူးက ဒံပေါက်ကို အစည်းအဝေးခန်းမှာ မစားဘဲ အိမ်ကို တစ်ယောက်တစ်ထုပ်စီ ယူသွားပါလို့ ဆိုတယ်”

“ဟန်တာပေါ့။ အိမ်မှာ မဟာဝါကို မျက်နှာလုပ်ဖို့ ရတာပေါ့။ ကလေးတွေလည်း သဘောကျမှာပေါ့”

“အဲ ... ဒါနဲ့ ငါ့မိတ်ဆွေက သူ့ကို တွေ့ချင်လို့ လာစောင့်နေတဲ့ သူ့သူငယ်ချင်းကို ဒံပေါက်တစ်ထုပ် ယူသွားလို့ပြောတယ်။ သူငယ်ချင်းက ဖြစ်ပါ့မလား၊ မင်းတို့ အဖွဲ့ဝင် လူကြီးတွေအတွက်ပဲဟာလို့ ပြောတော့ ငါ့မိတ်ဆွေက ယူသာသွားပါ။ ငါပိုင်ပါတယ်၊ အထုပ်ပိုတွေ ရှိနေသားပဲတဲ့”

“အဲဒီ မင်းမိတ်ဆွေက အတော်လည်ပုံရတယ်”

“မင်းထင်သလို လူလည်ကျတာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ လည်လည်ဝယ်ဝယ်တော့ ရှိတယ်။ ဒါနဲ့ ဆက်ပြောရဦးမယ်။ သူ့သူငယ်ချင်းကို မင်းကြိုက်တဲ့အထုပ် ယူသွားဆိုလို့ အထုပ်တွေ ပုံထားတဲ့ထဲမှာ အကြီးဆုံးအထုပ်ကိုဆွဲပြီး အိမ်ကို သုတ်ခြေတင်သွားတော့တာပေါ့။ အိမ်ရောက်တော့ အတော်မှောင်နေပြီ။ ဝေးလည်းဝေး၊ ပြီးတော့ ကားတွေကလည်း နည်းသွားတာမို့ အရောက်နောက်ကျတယ်။ သူလည်း ကားခပိုပေးရပေမဲ့ ဒီနေ့တော့ မငြိုငြင်ဘူး။ ရလာတဲ့အထုပ်က အတော်ကြီးတာကိုး။ တွက်ခြေကိုက်တယ်ပေါ့”

“ဒီလိုတော့လည်း ဟုတ်သားပဲ။ ကားခပိုပေးရပေမဲ့ ဒံပေါက်တစ်ထုပ်ဆို အတော်ကျမှာ”

“ဒံပေါက်ဈေးတက်တာ ကြက်သားဈေးက သုံးရာကျော်လေ”

“ကဲ ... အိမ်ရောက်တော့ အိမ်က မဟာဝါနဲ့ ကလေးတွေ အကြည်ဆိုက်ကြရောတဲ့လား”

“နေစမ်းပါဦး။ ငါပြောတာ ဆုံးအောင် နားထောင်ပါ။ ဆန္ဒမစောပါနဲ့”

“ကဲ ... ကဲ ... ဆက်ပြောပါ”

“အိမ်ရောက်တော့ ကလေးတွေက အိပ်ကုန်ကြပြီ။ သူက သူ့သား

သမီးတွေကို နှိုးပြီးကျွေးချင်တာနဲ့ သားတို့ သမီးတို့ ထကြ ... ထကြ။ ဒံပေါက်ထမင်းပါလာတယ်လို့ ကြေညာလိုက်တော့ ကလေးတွေက အိပ် မှုန်စုံမွှားနဲ့ ထကြပြီး ပါးစပ်ပြင်နေကြတာပေါ့။ ကိုယ်တော်ချောက အမဲ ရလာတဲ့ မုဆိုးကြီးလို သူ့အထုပ်ကြီးကို စားပွဲပေါ်တင်ပြီး ဖွင့်လိုက်ပါ ရော ...”

“ဒံပေါက်ထမင်းတွေ ကြက်သားဟင်းတွေ တွေ့ရတော့ ကလေး တွေက သြဘာပေးကြရောလား၊ မဟဝါကလည်း မပြုံးချို့ ဖြစ်နေရောလား”

“မင်း တော်တော် ခက်တဲ့အကောင်ပဲ။ ဆန္ဒစောတာက လွန်ပါ ရော။ ဆန္ဒစောလို့ ဂျောက်ပေါက်တိုးတာတွေများပြီ မဟုတ်လားကွ။ နေစမ်းပါဦး ... ငါပြောတာ စောင့်နားထောင်စမ်းပါဦး။ အဲ ... အဲဒီလို အထုပ်ကြီးကို ဖွင့်လိုက်ပါလေရော ... ဘာတွေ တွေ့ရသလဲ ... သိလား”

“ဘယ်သိမလဲ၊ ဒံပေါက်ထမင်းတွေ ဖြစ်မှာပေါ့”

“ဘယ်ဟုတ်မလဲ၊ အချဉ်ထုပ်နှစ်ဆယ် ဖြစ်နေရောတဲ့”

“ဟာ”

“အိမ်သူ အိမ်သား အားလုံးကလည်း ဟားကြတာပေါ့။ ကိုယ်လူ လည်း ငိုလို့ ရယ်လို့ မရတဲ့မျက်နှာကြီးနဲ့ ကြောင်နေတာပေါ့။ ကလေး တွေက ကန့်ကွက် ရှုတ်ချကြတယ်။ အငယ်ဆုံးက ကျယ်ကျယ်လောင် လောင် ငိုတာပေါ့။ အကြီးတွေက အဖေကို မျက်စောင်းထိုးကြတယ်။ ကိုယ့်လူလည်း ကော်တာပဲဆိုပြီး အိမ်ကို ခပ်သုတ်သုတ်နှင်ခဲ့တာ အခု တော့ မရှူနိုင် မကယ်နိုင် ဖြစ်ရတာပေါ့။ အချိန်မရှိတော့ ကလေးတွေ ကျေနပ်အောင် ဒံပေါက်ဖြစ်ဖြစ်၊ ခေါက်ဆွဲဖြစ်ဖြစ် ဝယ်ပေးရအောင်လည်း မဖြစ်နိုင်ဘူးလေ ...”

“အဲဒီလူခမျာမှာ အချဉ်ထုပ်ကြီးနဲ့ မိနေရောပေါ့၊ ဟား ... ဟား ... ဟား”

“သူ့ခမျာ အိမ်သားတွေက ရှုတ်ချတာ လက်တွေ့ခံစားရင်း အစည်းအဝေးတက်တဲ့ အဖွဲ့ဝင်လူကြီးတွေက အချဉ်ထုပ် မရလို့ ကျိတ်ပြီး ဆဲသံကိုလည်း ကြားယောင်ယောင် ဖြစ်နေရှာတာပေါ့”

“အင်း ... လူတွေက လောဘတကြီး လုပ်ကြတာများတယ်။ ရစရာ ရှိရင် မဟားတရားနဲ့ အမိအရ ဆွဲကြဆုတ်ကြတာပဲ။ ထင်ကြေးမကိုက် လို့ စိတ်ဆင်းရဲတဲ့ကြားထဲ သက်ဆိုင်သူတွေက ဆဲရေးတဲ့ တေးသံနဲ့ သူ့ကိုချီးကျူးကြတာလည်း သိုးသိုးသန့်သန့် ကြားရတယ်။ မျက်စိမလှ မျက်နှာမလှ ဖြစ်ရလို့ အတော်ကြီးကို အောင့်ရရှာတယ်”

“ဒါပေါ့ သူငယ်ချင်းရာ ... တို့ငယ်ငယ်က သင်ရတဲ့ ပုံပြင်တွေ ထဲမှာ အလိုကြီးတော့ အရနည်းတယ်ဆိုတဲ့ ပုံပြင်ကလေးလိုပေါ့”

“ဟုတ်တယ်၊ လူဆိုတဲ့ ပုထုဇဉ်မှာ လောဘတော့ရှိတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ လောဘဇောတိုက်ပြီး အရတော်လှပြီဆိုပြီး အမိအရ ဆွဲတာတွေဟာ နောက်တော့ ဒုက္ခတွေ့ကြရတာပဲပေါ့။ တရားရစရာပဲလေ ...”

“ဒါကြောင့်ပေါ့ကွာ။ ဝိသမလောဘကို အထူးဆင်ခြင်ကြဖို့ ပညာ ရှိတွေက ဆိုဆုံးမကြတာပေါ့။ တချို့ရှိသေးတယ် ... ရတုန်းရခါမှာ ကောင်းကောင်းဆိုးဆိုး၊ တရား တရား၊ မတရား မတရား ရရင်ပြီးရော ဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ အုပ်ကြသုတ်ကြတာ နောက်တော့ ပစ္စည်းသင်္ခါရု လူသင်္ခါရု ဆိုသလို သင်္ခါရုသဘော လျော့ကုန်တော့ လူအများက မျက်စောင်းထိုး ခံရတာပေါ့ ...”

“နေပါဦး ... မင်းကော ရရင်ရသလို ဆုတ်တာ သုတ်တာပဲလား”

“ဟေ့ ငါ့ကို အဲဒီလို မစော်ကားနဲ့ မရချင်နေ အငတ်ခံမယ်။ ဒီလို မျက်စိမလှ မျက်နှာမရတော့ အဖြစ်မခံဘူး”

“အင်း မင်းတော်တော် ခေတ်နောက်ကျသေးတာပဲ”

ပြောပြ-ဖော်ပြ-တင်ပြ

“ဆရာကြီးခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘွဲ့ရဝန်ထမ်းများ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ စာပေဝါသနာ ပါရုံသာမက စာကလေး ပေကလေး ရေးချင်စိတ် ရှိပါတယ်။ ရေးရေးကြည့်တော့ ရေးလို့မရဘဲ လုံးချာချာ ဖြစ်ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဒါနဲ့ စိတ်ပျက်ပြီး ရေးလက်စတွေ ပစ်လိုက်မိပါတယ်”

“ဒါက ဒီလိုပါပဲကွယ်၊ စာရေးချင်စိတ်ရှိပြီး ရေးကြည့်တော့ မရေးတတ် ဖြစ်ရတာပါပဲ။ စိတ်မပျက်နဲ့ပေါ့”

“အခု ကျွန်တော်တို့သုံးယောက် ဆရာကြီးဆီလာပြီး ဆရာကြီးရဲ့ အချိန်ကို ယူရတာလည်း အားနာပါတယ်။ ဆရာကြီးမှာ စာရေးတဲ့အလုပ် အတော်များတယ်ဆိုတာ သိကြပါတယ်။ ဆရာကြီးကို ကျွန်တော်တို့ တောင်းပန်ချင်တာကတော့ စာရေးနည်းကလေးများ အကျဉ်းချုပ် သဘော ကျွန်တော်တို့ကို ညွှန်ပြစေလိုပါတယ်”

“စာရေးနည်းဆိုတဲ့ စကားဟာ သိပ်မလွယ်လှဘူးကွဲ့။ စာရေးဆရာတွေမှာ သူတို့နည်း သူတို့ဟန် ရှိတယ်။ စာရေးတဲ့အလုပ်ရယ်၊ တခြား

အနုပညာအလုပ်တွေရယ်ဟာ တစ်ဦးတည်းလုပ်မှ ဖြစ်တာမို့ နည်းလမ်းတွေ၊ စည်းကမ်းတွေ မရှိဘူးလို့ မဆိုနိုင်ပေမဲ့ အဲဒါတွေထက် အရေးကြီးတာ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်၊ ကိုယ်ပိုင်အားထုတ်မှုနဲ့ ဇွဲတို့ပဲ ဖြစ်တယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော်တို့လည်း ဇွဲရှိဖို့ ကြိုးစားပါတယ်။ သူက မောင်မောင်သန်းပါ။ ဝတ္ထုရေးဆရာ ဖြစ်ချင်ပါတယ်။ ဒီက မောင်သိန်းအောင်ကတော့ ဆရာကြီးလို ဆောင်းပါး ရေးတတ်ချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ကဗျာ ဝါသနာပါပါတယ်။ ဝတ္ထုလည်းရေးချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်ရဲ့ ဝါသနာနဲ့ ဆန္ဒတွေကတော့ ဒီအတိုင်းပါပဲခင်ဗျာ”

“လူဆိုတာ ကိုယ်တွေ့တာ၊ သိတာ၊ ထင်တာတွေကို ပြောပြချင်တယ်။ လူတိုင်း နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ပြောဆိုနေကြတာပဲ မဟုတ်လား။ လူချင်းတွေ့ပြီး ပြောပြဖို့ မဖြစ်နိုင်ဘဲ အနေတခြားစီ ဖြစ်နေရင် စာရေးပြီး ပြောပြတယ်။ စာရေးတယ်ဆိုတာ ပြောပြတာပဲပေါ့။ စာပေဆိုတာ ခေတ်တစ်ခေတ်မှာရှိတဲ့ လူတွေ ပြောချင်တာ၊ ဆိုချင်တာကို စာနဲ့ရေးထားတဲ့ စာစုပဲပေါ့။ အဲဒီတော့ လူတိုင်းဟာ စာရေးဆရာ ဖြစ်ချင်ကြတယ်။ ခက်တာက စာဆိုတာ ရေးချင်ပေမဲ့ ရေးတတ်ဦးမှ၊ မရေးတတ်သူတွေ အများကြီးပေါ့။ ကျောင်းတွေ၊ တက္ကသိုလ်တွေမှာ စာသင်လို့ ဘွဲ့တွေ ရတဲ့အထိ စာတတ်ကြပေမဲ့ စာရေးတတ်ချင်မှ တတ်တာ။ သူတို့ရေးတတ်တာ ကျောင်းစာပဲ။ အမြင့်ဆုံးကတော့ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့တွေအတွက် ရေးတဲ့ သီးဇစ် ဆိုတဲ့ ‘ကျမ်း’ ပဲပေါ့။ ကျောင်းဆရာတွေ ကျောင်းစာတတ်ကြတယ်။ သိပ္ပံပညာရှင်တွေ အခြားပညာရှင်တွေက သီးဇစ် ရေးတတ်မယ်။ စာမရေးတတ်ကြဘူး။ သူတို့ထဲက စာရေးဆရာ ဖြစ်လာကြတာတွေ ရှိတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ များတယ်လို့တော့ မဆိုနိုင်ဘူးကွဲ့။”

“ဟုတ်ပါတယ် ဆရာကြီး၊ ဆရာဝန် စာရေးဆရာ၊ အင်ဂျင်နီယာ

စာရေးဆရာ၊ ပါမောက္ခ စာရေးဆရာ ဆိုတာတွေ ရှိပါတယ်။ များတော့ မများပါဘူး။”

“စာရေးခြင်း အတတ်ပညာက သီးခြားအတတ်ပညာ ဖြစ်တယ်။ စာရေးဆရာ အတန်းအောင်ချင် အောင်မယ်။ သိပ်ကြီးအောင်ဖို့တော့ မလိုပါဘူး။ တချို့ ကမ္ဘာကျော် စာရေးဆရာကြီးတို့ဟာ အခြေခံပညာ အထက်တန်းဆိုတဲ့ ဆယ်တန်းတောင် မအောင်ကြဘူးကွဲ့။ စာရေးခြင်း အတတ်ဟာ သင်တန်းဖွင့်ပြီး သင်ပေးလို့ ရသလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို လွယ်လွယ်ရှင်းရှင်းနဲ့ တဲ့တိုးဖြေရမယ်ဆိုရင် မရပါဘူးလို့ပဲ ဖြေရလိမ့် မယ်။ နဂိုရှိမှ နဂိုင်းထွက်တယ်ဆိုသလို ပင်ကိုဓာတ်ခံရှိဖို့ ပထမဦးစွာ လိုအပ်တယ်ကွဲ့။”

“စာရေးဆရာဖြစ်ဖို့ ပါရမီလို့ ဆိုရမလား မသိပါခင်ဗျာ”

“ပါရမီဆိုတဲ့ စကားက ကြီးလှပါတယ်။ အထုံဝါသနာလို့ ဆိုနိုင် မယ် ထင်ပါတယ်”

“ဟုတ်ကဲ့၊ ဝါသနာထုံဖို့ လိုတာတော့ ကျွန်တော်တို့ သတိပြုမိ ပါတယ်။ ဝါသနာ တကယ်တမ်းမရှိဘဲ သူများလုပ်လို့ လိုက်လုပ်တဲ့ လူတွေ များပါတယ်။ သူတို့ထဲက တကယ့်ကို ဝါသနာခိုင်ပြီး ဇွဲကောင်း ကောင်းနဲ့ ကြိုးစားတဲ့သူမှ ဖြစ်မှာပါပဲ”

“မှန်တယ်။ ဝါသနာကို စစ်ကြည့်ဖို့လိုတယ်။ ရောယောင်ပါသွား တဲ့ ဝါသနာလားဆိုတာ စိစစ်ရလိမ့်မယ်။ တချို့က ဝါသနာပါပါတယ် လို့ ခပ်ပေါ့ပေါ့ ပြောတတ်ကြတယ်။ တကယ်တော့ ရောယောင်လိုက် ကြတာတွေပဲ။ အစွမ်းအစမရှိဘဲနဲ့တော့ စာရေးဆရာ၊ ပန်းချီဆရာ၊ ပန်းပု ဆရာ စတဲ့ အနုပညာသမား မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အတင်း ပုံသွင်းလို့လည်း ရတာ မဟုတ်ဘူးကွဲ့။ တစ်ခါက အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုရေးဆရာကြီး ဆမ္မား ဆက်-မောမ် ရေးတဲ့ ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ် ဖတ်လိုက်ရတယ်။ အဲဒီဝတ္ထုမှာ

သားကို ဂီတပညာရှင် ဖြစ်စေချင်လွန်းလို့ အတင်းပုံသွင်းတဲ့ မိဘတွေ အကြောင်း ...။ သားခများမှာ အထုံမပါတော့ ဘယ်လောက်ပဲကြိုးစား ကြိုးစား အရာမရောက်ဘဲ နောက်ဆုံးတော့ သေဆုံးသွားတဲ့အကြောင်း ကို ဖော်ပြထားတယ်”

“ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော် ဖတ်ဖူးပါတယ်”

“အဲဒီလိုပဲပေါ့။ စာရေးဆရာဖြစ်နေတဲ့ လူတွေဟာ လူတန်းစား အမျိုးမျိုး၊ ကျောင်းသင် ပညာအဆင့် အမျိုးမျိုး၊ ဘဝနောက်ခံ အမျိုး မျိုး ရှိတဲ့ လူတွေပဲ။ စာရေးဆရာ ဖြစ်လာပြန်တော့လည်း စာပေပုံစံ အမျိုးမျိုးမှာ ကျင်လည်ကျက်စားကြတယ်။ အခုအခေါ်က လိုင်းတဲ့။ တချို့က ဝတ္ထုလိုင်း၊ တချို့က ဆောင်းပါးလိုင်း၊ တချို့က ကဗျာလိုင်း ရောက်သွားကြတာပေါ့”

“ဆရာကြီးဆိုရင် ဟိုအရင်က ဝတ္ထုတွေ ရေးတယ်လို့ သိရပါတယ်။ နောက်တော့ ဆောင်းပါးဆရာကြီး ဖြစ်သွားတယ်။ ကဗျာကော ရေးဖူး သလား”

“ရေးဖူးပါတယ်။ လေးငါး ဆယ်ပုဒ်လောက်ပါ။ ဝတ္ထုကတော့ အတော်များတယ်။ ခုနစ်ဆယ်ကျော်၊ ရှုမဝနဲ့ သွေးသောက်မှာ အတော် များများ ရေးခဲ့ပါတယ်။ နောက်တော့ မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာတွေက စာဖတ် ပရိသတ်ကိုယ်စား တောင်းဆိုကြတာကတော့ ဆရာ့ဆီက ဆောင်းပါး တွေ လိုချင်ပါတယ်တဲ့။ ပြီးတော့လည်း ဆရာ့အနေနဲ့ ဆောင်းပါးရေး တာ ပိုပြီးကြိုက်တယ်။ ဝတ္ထုရေးတာလည်း ကြိုက်ပါတယ်။ ရေးချင်ပေမဲ့ ဆောင်းပါးတွေ ရေးနေရလို့ ရေးဖို့တွေ့နေရလို့ မရေးအားတာနဲ့ မရေး ဖြစ်ဘူး”

“ဆရာကြီးဟာ ဝါရင့်စာရေးဆရာကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့ကို ကျေးဇူးပြုပြီး ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုတွေရေးတဲ့ အတွေ့အကြုံ အကျဉ်း

ချုပ် ပြောပြ ဆုံးမပေးစေချင်ပါတယ်”

“အကျဉ်းချုပ်ပဲ ပြောပြပါမယ်။ ဆိုခဲ့တဲ့အတိုင်းပဲ။ လူတွေဟာ ပြောပြချင်တဲ့ ဆန္ဒ အမြဲရှိတယ်။ ဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါးအကြောင်းကိုပဲ ပြောပါ့မယ်။ ကဗျာကို အသာထားလိုက်ပါ။ ဆရာက မှတ်ရလွယ်အောင် ဒီလို ခွဲခြားပြောမယ်။ ဝတ္ထုဆိုတာ ပြောပြရမယ့် စာမျိုး၊ ဆောင်းပါးဆိုတာ တင်ပြရမယ့် စာမျိုး၊ ဖော်ပြတယ်ဆိုတာကတော့ ဝတ္ထုရော ဆောင်းပါးအတွက် သက်ဆိုင်တယ်”

“ဝတ္ထုက ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်တွေ ပြောပြတာ ဆိုလိုတာ ထင်ပါတယ်”

“ဟုတ်ပါတယ်။ ဝတ္ထုဆိုတာ ပုံပြင်လို ဒဏ္ဍာရီလို အဖြစ်အပျက်တွေကို ပြောပြတဲ့ စာပဲလေ။ ဆောင်းပါးမှာတော့ အကြောင်းအရာ တစ်ခုခုကို မှီးပြီး ဆောင်းပါးရှင်ရဲ့ အာဆော် ထင်မြင်ယူဆချက် ကောက်ချက်တို့မှာ တင်ပြတဲ့စာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဖော်ပြချက်ကတော့ ဝတ္ထုတို့ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်မှာပါတဲ့ အကြောင်းအရာ၊ ဇာတ်ကောင်ရဲ့ အမူအရာ အသွင်သဏ္ဍာန်တို့ကို ဖော်ပြဖို့လိုတယ်။ ဆောင်းပါးမှာလည်း အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာတို့ကို ဖော်ပြရတာပေါ့”

“ဆရာကြီးခင်ဗျား၊ ဝတ္ထုရေးချင်တဲ့သူဟာ ဘာကို အထူးပြု ကြိုးစားဆောင်ရွက်ရမှာလဲ”

“ဝတ္ထုဆိုတာ ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက်တွေ ဖန်တီးနိုင်ဖို့ အတွေ့အကြုံ စုဆောင်းရမယ်။ တိုက်ရိုက်သုံးဖို့ မဟုတ်ဘူး။ သုံးသင့်လည်း သုံးပေါ့။ စာလည်း များများဖတ်ရမယ်။ ဝတ္ထုတွေ - မြန်မာဝတ္ထုရော နိုင်ငံခြားဝတ္ထုတွေပါ ဖတ်ပြီး ဝတ္ထုရေးဆရာတွေရဲ့ ရေးဟန်တွေ လေ့လာရမယ်။ ဇာတ်လမ်းဖော်ပြပုံတွေ၊ ဇာတ်ကောင်တွေ စကားအချေအတင် ပြောပုံတွေပေါ့”

“ဆောင်းပါးရေးချင်သူတွေက ဘာကို ဘယ်လို ဆည်းပူးရမလဲ ခင်ဗျာ”

“ဆောင်းပါးရေးချင်သူတွေက စာများများဖတ်၊ အတွေ့အကြုံတွေ ကိုလည်း ဆည်းပူး။ ဒါပေမဲ့ ဝတ္ထုရေးဆရာလို ဝတ္ထုကောင်းတွေ အဖြစ် အပျက်တွေကို ပဓာနမထားဘဲ အတွေ့အကြုံပေါ်မှ စိစစ်ဝေဖန်သုံးသပ် တဲ့ ကိုယ်ပိုင်အထင်အမြင်တွေ ပီပီပြင်ပြင်ရအောင် ကြိုးစားရမယ်။ ဆောင်းပါးအမျိုးမျိုးရှိတယ်။ ဝတ္ထုအမျိုးမျိုး ရှိသလိုပေါ့။ ပြီးတော့ စာ ဖတ်တဲ့အခါ ဆောင်းပါးတွေ၊ အက်ဆေးတွေ များများဖတ်ပါ။ ဆောင်း ပါးဆရာကြီးများရဲ့ ဆောင်းပါးတွေကို လေ့လာပါ။ ရေးဟန်တွေကို လေ့လာပါ။ ဆောင်းပါးရှင်က ဦးတည်ချက်ကို အတိအလင်း တင်ပြ တယ်။ ဝတ္ထုရေးဆရာက ဦးတည်ချက်ရှိတယ်။ ရှိတာများတယ်။ ဦးတည်ချက်ကလည်း ကိုမြင်တတ်သူတွေမြင်အောင် သရုပ်ဖော်ပေးရ တယ်”

“ဆရာကြီး ပြောတာတွေ ရှင်းပါတယ်။ အကျဉ်းချုံးပြောတာမို့ အသေးစိတ်တော့ ဘယ်ပါနိုင်မှာလဲ”

“ဘယ်ပါနိုင်မှာလဲ။ အသေးစိတ်ရှင်းပြ၊ ဥဒါဟရုဏ်တွေ ပြဆိုရင် စာရေးဆရာဖြစ် သင်တန်း ဖြစ်သွားမှာပေါ့ကွယ်။ နောက်ဆုံး အရေး အကြီးဆုံး အချက်ကတော့ စာရေးဆရာဟာ စာကို ပီပီသသ ရေးတတ် ရမယ်။ မြန်မာစာရေးဆရာဟာ မြန်မာစာ ကောင်းကောင်းတတ်ရမယ် ဆိုတဲ့ အချက်ပါပဲ”

“သဘောပေါက်ပါတယ် ဆရာကြီး၊ ကျွန်တော်တို့ကို ခွင့်ပြုပါ”

အတတ်ပညာရှင်တို့နှင့် စာပေ

“ဪ... မောင်မောင်သန်းတို့၊ မောင်သိန်းအောင်တို့၊ မောင်သက်ဝင်းတို့ လာကြသကိုး။ လာကြ၊ လာကြ”

“ကျွန်တော်တို့ အခုလို ခဏခဏလာတဲ့အတွက် ခွင့်လွှတ်ပါ ဆရာကြီး၊ ဟိုတစ်ပတ်က ဆွေးနွေးတဲ့ စာရေးခြင်း အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်လို့ ဆက်ပြီး မေးချင်တာကလေးတွေ နည်းနည်းရှိလို့ရယ်၊ ပြီးတော့ ဆရာကြီးရဲ့ သြဝါဒစကားတွေကို နာယူချင်သေးတာနဲ့ လာခဲ့ကြတာပါ”

“လာပါ၊ လာပါ။ ဆရာကြီးက လူငယ်တွေနဲ့ တွေ့ထိနေရတာ ကျေနပ် ဝမ်းမြောက်ပါတယ်။ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သူတွေရဲ့ဘဝဟာ ခြောက်ခန်းပါတယ်။ ကိုယ်ကာယအင်အား လျော့ပါးလာတာက တစ်ကြောင်း။ လုပ်ငန်းကိုင်ငန်းနဲ့ ဝေးသည်ထက် ဝေးလာတော့ စိတ်အင်အားလည်း လျော့ပါးလာတာက တစ်ကြောင်း၊ ပြီးတော့ လူကြီးဆိုပြီးတော့ ရိုသေတာလည်း ပါပါတယ်။ ပြောစရာစကားလည်း မရှိသလောက် နည်းသွားတာလည်း ရှိလို့ လူငယ်တွေက လူကြီးတွေနား မကပ်ချင်ကြ

ဘူး။ အဲဒီအကြောင်းတွေကြောင့် လူကြီးများရဲ့ဘဝဟာ ခြောက်သွေ့ကြဲ
တယ်။ အဲဒီခြောက်သွေ့မှုကို စိုပြည်အောင် လုပ်တဲ့နည်းတွေ ရှိတာပေါ့”

“ဟုတ်ကဲ့ ဆရာကြီး”

“အဲဒီနည်းတွေထဲမှာ တချို့က ဘာသာတရား ကိုင်းရှိုင်းမှုဘက်
မှာ ပိုပြီး အာရုံရောက်သွားကြတယ်။ ဘုရားဒကာ၊ ကျောင်းဒကာဘဝ
ရောက်သွားတယ်။ တချို့က စာပေအနုပညာဘက် ရောက်သွားကြ
တယ်။ တချို့ကတော့ ပျော်သလိုနေ ကိုယ့်လူရေ ဆိုသလို အိမ်မှာ
တိဗ္ဗိတို့၊ ဗွီဒီယိုတို့ ကြည့်ကြတယ်။ နည်းအမျိုးမျိုးပေါ့။ ဆရာအနေနဲ့
တော့ ဘာသာတရားကိုင်းရှိုင်းမှုက အရင်းခံပါပဲ။ ဘဝသံသရာရှိတာကို
ယုံကြည်တဲ့အလျောက် နောင်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်ရတာပေါ့။ ပြီးတော့
လောကီဘက်မှာ ကိုယ့်ရဲ့ စာတွေ၊ ကိုယ်တွေ့ကလေးတွေကို စုပေါင်း
ထားတဲ့ အတွေ့အကြုံ အတွေးအမြင်တွေကို ဝေမျှဖို့ရယ်၊ လူငယ်တွေနဲ့
ပြောဆို ဆွေးနွေးဖို့ရယ်၊ အဲဒီအလုပ်တွေ လုပ်နေတာပဲလေ။ မောင်ရင်
တို့ အသိပဲ မဟုတ်လား”

“သိပါတယ် ခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီနေ့ ဆွေးနွေးချင်တာက သုတ
နဲ့ ရသစာပေနှစ်မျိုး ပေါင်းစပ်ပုံ၊ အချင်းချင်း အကျိုးပြုပုံတို့ရယ်၊ ပြီးတော့
အတတ်ပညာရှင်တွေထဲက စာရေးဆရာ ဖြစ်လာကြတဲ့ အကြောင်းတွေ
ပေါ့ခင်ဗျာ”

“စာရေးနည်းတို့၊ ဘာတို့ကိုတော့ ဟိုတစ်ပတ်တုန်းက ပြောတန်
သလောက် ပြောပြီးပြီ မဟုတ်လား၊ ဒီထက် ပိုပြောလိုတော့ မဖြစ်တော့
ဘူး။ ကျယ်ဝန်းလွန်းလို့ပဲပေါ့။ ပြီးတော့လည်း ပြောခဲ့တဲ့ အတိုင်းပေါ့။
နဂိုရှိမှ နဂိုင်းထွက်တယ် ဆိုသလိုပဲ၊ အနုပညာတွေဟာ ဗီဇပါမှ ဖြစ်
မြောက်နိုင်တယ်လို့ ဆရာ ယုံကြည်တယ်။ ပန်းပု၊ ပန်းချီ စတဲ့ပညာ
တွေဟာ သင်လို့တတ်တာဆိုတာ အကြမ်းဖျင်း အခြေခံသဘောလောက်

ပါ။ သက်ရာဆိုတာဟာ သူ့အစွမ်းသတ္တိနဲ့ သူလာတာပါ။ သင်တန်း အတူ တက်ကြပေမဲ့ ပန်းချီဆရာ၊ ပန်းပုဆရာ၊ ဂီတဆရာကြီးတွေ ဖြစ် လာသူဟာ အင်မတန် ရှားပါတယ်။ တချို့တော့ အခိုက်အတန့်ပဲ။ အနုပညာလုပ်ငန်းမှာ ဆက်လုပ်သူတွေလည်း ရွက်ကြမ်းရေကျို ဆိုသလို ပါပဲ။ သာမန် ပျမ်းမျှလောက်ပါပဲ”

“အထုံပါရမီလို့ပဲ ဆိုရမယ်ပေါ့ ဆရာကြီးရယ်”

“ဟုတ်ပါလိမ့်မယ်။ အနုပညာသင်တန်းတွေ တက်တာ အကျိုး မရှိဘူးလို့တော့ မဆိုပါဘူး။ ရှိသင့်သလောက် ရှိပါတယ်။ ပန်းချီဆရာ ကြီး မဖြစ်ပေမဲ့ ပန်းချီဝေဖန်ရေး ဆရာတော့ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ပြီးတော့ အနုပညာအခြေခံ သိထား၊ တတ်ထားတော့ ခံစားမှု ပိုမိုပီပြင်နိုင်တာ ပေါ့။ ဘဝမှာ ရွှင်လန်းမွေ့လျော်မှု ရနိုင်တာပေါ့”

“ဒါနဲ့ ဆရာကြီးခင်ဗျား၊ ဟိုတစ်ပတ်က ဆရာကြီးပြောပါတယ်။ ဆရာဝန်၊ အင်ဂျင်နီယာ စတဲ့ အတတ်ပညာရှင်တွေထဲက စာရေးဆရာ ဖြစ်လာကြတာ ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်လောက် နည်းသလဲ၊ ဘယ်အ တတ်ပညာရှင်တွေဟာ စာပေဘက်မှာ ဝင်ဆံ့ပြီး တွင်ကျယ် ကျော် ကြားလာသလဲဆိုတာ သိပါရစေ”

“ဆရာတစ်ယောက်ရဲ့ အမြင်ကတော့ ဆရာဝန်တွေထဲက စာရေး ဆရာဖြစ်တာ တခြားအတတ်ပညာရှင်တွေထက် ပိုများတယ်။ အဲဒါ ဆရာအမြင်ပါ။ နိုင်ငံအသီးသီးမှာ ဆရာဝန် အတတ်ပညာ တတ်မြောက် ပြီး ဆရာဝန် အလုပ်လုပ်ရာက စာရေးဆရာ ဖြစ်သွားတာတွေ ရှိတယ်။ ဆရာတော့ တချို့ကိုပဲသိတယ်။ ပမာဆိုရင် အင်္ဂလိပ်စာပေထဲမှာ ဆမ္မား ဆတ်မောဂမ်၊ အေ-ဂျေ-ခရော့နင်း ရှေးခေတ်က စာရေးဆရာ၊ ကဗျာ ဆရာတွေထဲကလည်း ရှိပါတယ်။ အမေရိကန်ကဆိုရင် အဂ္ဂါး-အဲလ်နန်းဖိုး၊ နသဲနီးယဲလ်-ဟောသွန်း၊ ဒီဘက်ပိုင်းမှာလည်း တချို့ရှိပါတယ်။”

မောင်ရင်တို့ ဒီအကြောင်းကို စုံစုံစေ့စေ့သိချင်ရင် ဒေါက်တာ မောင်မောင်ညို
ရဲ့ ‘စာပေနှင့် ဆေး’ စာအုပ်ကို ဖတ်ကြည့်ကြပါ။ အတော်ကိုစုံတယ်။
ဒေါက်တာ မောင်မောင်ညို ကိုယ်တိုင်က စာရေးဆရာပဲ။ အားလုံးသိ
ကြတဲ့ အတိုင်းပါ။ သူ့စာအုပ်ထဲမှာ ဆေးပညာရှင်များနဲ့ စာပေလောက
အကြောင်းတွေ အတော်စုံပါတယ်။ အသေးစိတ် အကြောင်းအချက်တွေ
အများကြီးပါတယ်။ ဗဟုသုတ တော်တော်ရတယ်။ လူငယ် စာပေဝါသနာ
ရှင်တွေ မလွတ်တမ်း ဖတ်ဖို့သင့်တယ်။ ဆရာတောင်မှ အရင်ကတည်း
က သိချင်တာတွေ မသိခဲ့ရတာ တချို့ကို ဆရာမောင်မောင်ညိုရဲ့ စာအုပ်
ထဲမှာတွေ့လို့ ဖတ်ရ သိရတယ်”

“ဟုတ်တယ် ဆရာကြီး၊ ကျွန်တော်လည်း အဲဒီစာအုပ်ကို ဖတ်
လိုက်မိတယ်”

“ဖတ်မိတယ်ဆိုရုံနဲ့ မပြီးသေးဘူး မောင်သက်ဝင်း၊ ကျေကျေညက်
ညက်ဖတ်မှပေါ့။ စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ်တွေ့ရင် သူငယ်ချင်း စာပေ
ဝါသနာတူတွေကို ညွှန်းရမယ်၊ ဝယ်ခိုင်းရမယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း
ငှားရမယ်၊ ဝေဖတ်ရမယ်။ အဲဒီလိုလုပ်မှ စာပေဗဟုသုတ တိုးပွားမှာပေါ့
ကွယ်။ ဆရာတို့ငယ်ငယ်က ဒီလိုပဲ ဝေဖတ်ကြတယ်။ မင်းတို့လိုပဲ စာပေ
ဝါသနာတူ သုံးယောက်ပဲ”

“ကျွန်တော်တို့လည်း ဆရာကြီးပြောသလို ဝေဖတ်ကြပါတယ်။
အခုတော့ စာအုပ်ဈေးတွေက ကြီးလို့ ဝယ်မဖတ်နိုင်ကြဘူးခင်ဗျာ။
စာအုပ်အငှားဆိုင်တွေကလည်း ဒီလိုစာအုပ်မျိုးတွေ မထားကြဘူး။ ရုပ်ပြ
တွေ၊ မဂ္ဂဇင်းတွေသာ ငှားကြတယ်”

“အဲဒါလည်း ဟုတ်တာပဲ။ စာအုပ်ဈေးကြီးတော့လည်း ဝယ်နိုင်ဖို့
ခဲယဉ်းပေမယ်။ ငှားဖတ်ရအောင်လည်း စာကြည့်တိုက်တွေ မရှိလှဘူး။
စာပေဗိမာန်စာကြည့်တိုက် တစ်တိုက်ပဲရှိတယ်။ စာကြည့်တိုက်မှာ ငှား

လို့ရမှ ရက်သတ္တတစ်ပတ်လောက်တော့ ဖတ်ချိန်ရမယ်”

“စာကြည့်တိုက်အကြောင်း ဆရာ ရေးပြီးပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ဖတ်လိုက်ပါတယ်။ စာကြည့်တိုက်တွေ လိုအပ်တယ်ဆိုတာ သိသင့်သလောက် သိကြပါပြီ။ ဆရာပြောသလို ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ မျှော်လင့်ပါတယ်”

“ဆရာကြီးပြောတဲ့ ဒေါက်တာ မောင်မောင်ညိုရဲ့ စာအုပ်သစ်တစ်အုပ် ထွက်နေပါတယ်။ ‘ကမ္ဘာ့အနောက်ခြမ်းက လူ့စရိုက်’တဲ့။ စာအုပ်ထဲမှာ ပါတာကတော့ အမေရိကန် စာရေးဆရာကြီး အိုဟင်နရီရဲ့ ဝတ္ထုတို ၁၅ ပုဒ် မြန်မာပြန်တွေ ဖြစ်ပါတယ်”

“ဆရာလည်း တွေ့ပြီး ဖတ်ပြီးပါပြီ”

“အို-ဟင်နရီဟာ မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ် အတော်များများက သိနေပြီးပါပြီ။ သူ့ဝတ္ထုတို တချို့ကိုလည်း မဂ္ဂဇင်းတွေမှာ ပါပါလာပါတယ်။ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် (မြန်မာပြန်) စာအုပ်တချို့လည်း ထွက်ဖူးပါတယ်။ ခရစ္စမတ်လက်ဆောင် (The Gift of the Magi) နဲ့၊ နောက်ဆုံးသစ်ရွက် (The last leaf) တို့ကို အတော်များများက သိပြီး ဖြစ်ပါတယ်”

“တကယ်တော့ ဒေါက်တာမောင်မောင်ညို ပြန်တဲ့ဝတ္ထုတွေအားလုံးဟာ မဂ္ဂဇင်းတွေထဲမှာ ကြီးကြားကြီးကြား ပြန်တော့ ပြန်ပြီးထည့်တာတွေ ရပါတယ်။ အခု သူပြန်တာကတော့ မူရင်းနဲ့ အနီးစပ်ဆုံးဖြစ်အောင် တိုက်ရိုက်ပြန်တယ်လို့ သူကဆိုတယ်။ ဟုတ်ပါလိမ့်မယ်။ တိုက်ရိုက်ပြန်တော့ အင်္ဂလိပ်နဲ့ မြန်မာတို့ဟာ ဘာသာစကားချင်း မနီးစပ်တော့ တစ်ခါတလေ ခပ်ထောင့်ထောင့်တော့ ဖြစ်တယ်”

“အဲဒီလို နီးစပ်နိုင်သလောက် နီးစပ်အောင်ပြန်ရင် အင်္ဂလိပ်မူရင်း ပါထည့်ပေးရင် ကောင်းမှာပဲ။ တိုက်ကြည့်ပြီး မူရင်းအင်္ဂလိပ်စာကိုလည်း ကျွန်တော်တို့လို လူတွေက ပိုနားလည်ပြီး အင်္ဂလိပ်စာ တိုးမှာပေါ့”

“မောင်သိန်းအောင်ရဲ့ အကြံကိုလည်း ထည့်စဉ်းစားဖို့ ကောင်းပါ
တယ်။ လက်တွေ့မှာ သင့်မသင့်တော့ ထုတ်ဝေသူတို့က ဆွေးနွေးဆုံး
ဖြတ်ရပေလိမ့်မယ်”

စာရေးဆရာ၊ စာရွေးဆရာ၊ ပညာရှိ၊ ပညာရှင်၊ ပညာသည်

“ဆရာကြီး၊ မတ်လ ၁ ရက်နေ့က သုတစွယ်စုံမဂ္ဂဇင်း စောင်ရေ အမှတ်တစ်ရာပြည့်တဲ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကမ်းနားဟိုတယ်မှာ ကျင်းပ တာ သိရပါတယ်။ ကျွန်တော့်အစ်ကို တက်ရလို့ ပြန်လာတော့ ပြောပြ လို့ ကျွန်တော် သိရသလောက် သိရပါတယ်။ အဲဒီလို အထိမ်းအမှတ်ပွဲ မှာ စာရေးဆရာတွေကို ဂုဏ်ပြုတာမျိုး အရင်က လုပ်ဖူးပါသလား”

“လုပ်ဖူးတာတွေ ရှိတော့ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလောက် ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ် လုပ်တာတော့ ဆရာအနေနဲ့ မတွေ့ဖူးသေးဘူး။ သုတစွယ်စုံ မဂ္ဂဇင်း ပိုင်ရှင်ဒေါက်တာ တင်ထွန်းဦးဟာ ကမ်းနားဟိုတယ် မင်္ဂလာ ခန်းမကြီးမှာ စာရေးဆရာ၊ ပန်းချီဆရာ၊ အယ်ဒီတာတွေ ပုံနှိပ်စက်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားတွေ အားလုံးပေါင်း နှစ်ရာလောက် ရှိမှာပါ။ စာရေးဆရာ တွေကို ဂုဏ်ပြုလက်ဆောင် ပေးတာတွေလည်း မနည်းပါဘူး။ အတော် အကုန်အကျခံပြီး လုပ်တဲ့ပွဲပါပဲ။ စာရေးဆရာ တချို့ကို ဂုဏ်ပြုတဲ့ပွဲတွေ၊ စာရေးဆရာ တချို့ရဲ့ မွေးနေ့ပွဲတွေ အတော်များများလုပ်ကြတာ ရှိပါ တယ်။ အခုပွဲကတော့ အကုန်အကျ အခံဆုံးလို့ ဆိုရမယ် ထင်တယ်”

အဲဒီလိုလုပ်တာ ကျွန်တော်တို့တော့ ချီးကျူးပါတယ်။ ထုတ်ဝေသူတွေဟာ ငွေအရင်းအနှီး များများနဲ့ မဂ္ဂဇင်း ဂျာနယ်တွေ ထုတ်ကြရတယ်။ အရှုံးနဲ့လည်း စကြရတယ်။ တချို့ဆိုရင် သုံးလေးစောင်လောက် ထုတ်ပြီး အရှုံးဒဏ်ကို မခံနိုင်လို့ ဆက်မလုပ်နိုင်ကြတော့ဘူး။ အတော်စွန့်စား လုပ်ရတဲ့ အလုပ်မျိုးပါခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်တော့ ထုတ်ဝေသူတွေကို ချီးကျူးပါတယ်”

“ချီးကျူးထိုက်ပါတယ်။ စာပေလောကမှာ ပြောကြတဲ့ ပြက်လုံးတစ်ခုကတော့ ကိုယ့်မှာ ငွေယားကလေး အတော်များများရှိရင် မဂ္ဂဇင်း ထုတ်တဲ့ တစ်လ နှစ်လအတွင်း ဟိုက်သွားမယ်။ နောက်သုံးလေးလကျတော့ ငွေယားကလေးဟာ ပြုတ်ရောတဲ့”

“စီးပွားရေး လုပ်ငန်းတွေထဲမှာ စာပေစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဟာ အတော်ခက်တဲ့ လုပ်ငန်းမျိုးပါ။ ကျွန်တော့်အဖေဟာ ဟိုခပ်စောစောတုန်းက မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် ထုတ်ဖူးပါတယ်။ သူက စာပေဝါသနာ အတော်ကြီးပါတယ်။ စာရေးဆရာတွေကိုလည်း အတော်လေးစားတယ်။ နောက်တော့ ဆရာကြီး ပြောသလို ရှိစုမဲ့စုကလေး ပြုတ်တာပါပဲ”

“အောင်မြင်တဲ့ ထုတ်ဝေသူတွေလည်း ရှိပါတယ်။ အောင်မြင်တယ်ဆိုတာ ဆရာအမြင်နဲ့ နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။ မဂ္ဂဇင်းစောင်ရေတွေ သိပ်တက်ပြီး အမြတ်တွေရတဲ့ အောင်မြင်ခြင်းက တစ်မျိုး၊ နောက်တစ်မျိုးကတော့ စောင်ရေများများကြီး မဟုတ်ပေမဲ့ ငွေလည်ပြီး အရှိန်ရပြီး ရပ်တည်နိုင်တယ်။ စာဖတ်ပရိသတ် သိပ်များများကြီး မဟုတ်ပေမဲ့ အရေအတွက် ခိုင်ခံ့တယ်။ မဂ္ဂဇင်းကို စောင့်ဖတ် စောင့်သိမ်းတဲ့ စာပေဝါသနာရှင် အစစ်တွေ အမာခံအဖြစ်ရှိတယ်။ အဲဒီလို မဂ္ဂဇင်းက ပေါ်ပြုလာ မဟုတ်ဘူး။ မောင်ရင်သိပါတယ်။ အဲဒီမဂ္ဂဇင်းမျိုးဟာ ရှားတော့ ရှားတယ်။ စာဖတ်ပရိသတ်ထဲမှာ ရုပ်ပုံများများနဲ့ ခပ်ပေါ့ပေါ့လွင်လွင် စာတွေဖတ်

တဲ့ အင်အားစုက များတယ်။ ဒါဟာ အပြစ်ဆိုစရာ မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံတိုင်း စာပေလောကတိုင်းမှာ ဒီလိုချည်းပါပဲ”

“ဆရာကြီး ပြောတဲ့အတိုင်းပါပဲ။ တချို့မဂ္ဂဇင်းတွေကတော့ ဗဟု သုတရစေတဲ့ ရုပ်ပုံတွေ များများထည့်ကြတယ်။ ပမာဆိုရင် သုတစွယ်စုံ၊ သိပ္ပံမဂ္ဂဇင်းမျိုးတွေ ပြီးတော့ တချို့ မဂ္ဂဇင်းဂျာနယ်တွေမှာလည်း ဗဟု သုတဆောင်းပါးတွေကို မွမ်းမံတဲ့ ရုပ်ပုံဒီဇိုင်းတွေ၊ အဲဒီမဂ္ဂဇင်းမှာပါတဲ့ ရုပ်ပုံတွေကတော့ ကောင်းပါတယ်”

“မောင်ရင် သိတဲ့အတိုင်းပဲလေ ...။ ရုပ်ရှင်မဂ္ဂဇင်းတွေလိုဟာမျိုး လည်း လူငယ်တွေအတွက် ရှိရမှာပေါ့။ ရုပ်ရှင်၊ ဗွီဒီယို ဇာတ်လိုက်မင်း သမီး မင်းသားတွေရဲ့ ဇာတ်ပုံတွေ၊ အဆိုတော်တွေရဲ့ ဇာတ်ပုံတွေ၊ သူတို့ ရဲ့ အကြောင်းမျိုးစုံတွေဟာလည်း လူငယ်တွေ သွေးတောင်းတာမို့ လိုအပ် ပါတယ်။ အဲဒီ မဂ္ဂဇင်းမျိုးတွေက အငှားဆိုင်တွေမှာ တွင်ကျယ်တယ်။ ဒီလိုပဲ ဖြစ်ရမှာပေါ့”

“ကျွန်တော်တို့ကတော့ သိပ် ဝါသနာ မပါပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ မကန့် ကွက်ပါဘူး။ ပရိသတ်ဆိုတာ အမျိုးမျိုး ရှိတာပေါ့။ ရှိလည်း ရှိရမှာပေါ့။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတိုင်းမှာ လူမျိုးစုံ ဆန္ဒမျိုးစုံရှိတာ ဓမ္မတာပါ။ ကျွန်တော် တို့ နားလည်ပါတယ်”

“စာပေလောကမှာလောက် လူစုံတာ ဘယ်မှာ ရှိမှာလဲ။ အခြား လောကတွေမှာတော့ သီးသန့် ပရိသတ်တွေ ရှိတာပေါ့။ ပညာရှင်လောက၊ ပညာသည်လောက စတဲ့ လောကတွေမှာတော့ အတွေးအမြင် ခံယူချက် တွေ တူကြတယ်။ စာပေမှာတော့ ဘဝမျိုးစုံအတွက်ဖြစ်တော့ ဝါသနာ မျိုးစုံတာပေါ့”

“ဒါနဲ့ ဆရာကြီး ... ကျွန်တော့်အစ်ကို ပြန်ပြောတဲ့အထဲမှာ ဆရာ ကြီးတို့ သုံးယောက်ရဲ့ ပြောစကားတွေထဲမှာ ဆရာကြီး ဦးရန်အောင်က

တော့ ဆုပေးတဲ့ ဂါထာရွတ်တာပါပဲ။ ဆရာကြီးကတော့ ထုတ်ဝေသူတွေ အောင်မြင်ရင် အောက်ခြေလွတ်တတ်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဆရာကြီး သင်္ခါကတော့ စာရေးဆရာနဲ့ စာရွေးဆရာ ခွဲခြားပြတယ်တဲ့”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ဆရာအနေနဲ့တော့ တချို့ထုတ်ဝေသူတွေဟာ စာပေထုတ်ဝေရေးနဲ့ စီးပွားဖြစ်ကြတယ်။ အဲဒီလို အမြတ်အစွန်းတွေ ရတော့ စာရေးဆရာတွေအပေါ်မှာ သိပ်ပြီး အရေးမထားချင်သလိုပဲ။ စာမူခပေးရာမှာ နှမြောကြတယ်။ တကယ်တော့ စာရေးခပေးရတာ တခြား စရိတ်တွေနဲ့စာရင် နည်းပါတယ်။ စာစောင်တစ်စောင် အောင်မြင်တယ်ဆိုရာမှာ စာဖတ်သူတွေ များလာတယ်။ စာဖတ်သူတွေက စာစောင်ထဲမှာပါတဲ့ စာတွေကို ကြိုက်ကြလို့ပေါ့။ ထုတ်ဝေသူတွေ ပြောနေကျဖြစ်တဲ့ ကလောင်အားကောင်းမှ စာစောင်အရည်အသွေးမြင့်ပြီး စာဖတ်ပရိသတ်တို့က လေးစားနှစ်သက်ကြတာ။ စာရေးဆရာတွေ အရေးညံ့ရင် စာစောင်အဆင့်နိမ့်ပြီး တဖြည်းဖြည်း လျော့တော့မှာပေါ့”

“မှန်ပါတယ်ခင်ဗျာ၊ စာစောင်ဆိုတာ စာရေးသူတွေအပေါ်မှာ တည်နေတာပါ။ စာပေအဆင့်မြင့်တယ်ဆိုတာ စာရေးဆရာတို့ရဲ့ စာပေစွမ်းရည်ကို ညွှန်းတာပဲ။ မှန်ပါတယ်။ ကိုင်းကျွန်းမို့၊ ကျွန်းကိုင်းမို့ဆိုသလို စာရေးဆရာတွေကလည်း စာစောင်တွေ၊ စာအုပ်တွေ ထုတ်ဝေပေးသူတွေရဲ့ ကျေးဇူးပြုမှုကို ခံယူကြရတာပဲ။ သူတို့က အရင်းအနှီး မြှုပ်နှံပြီး ထုတ်ဝေပေးလို့ စာရေးဆရာတွေမှာ စာဖတ်ပရိသတ် ရကြတယ်။ စားဝတ်နေရေး ချောင်လည်တယ်။ ပညာစွမ်းရည်ကိုလည်း ပြနိုင်တယ်”

“မှန်တာပေါ့ မောင်ရင်။ စာရေးဆရာနဲ့ ထုတ်ဝေသူတို့ဟာ စီးပွားဖက်တွေပဲ။ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ကျေးဇူးပြုနေကြတာပဲ။ ရတဲ့ အမြတ်အစွန်း၊ အသီးအပွင့်ကို ဝေမျှ စားကြရမှာပေါ့။ ထုတ်ဝေသူက စာရေးဆရာအပေါ် ခေါင်းပုံဖြတ်၊ စာရေးဆရာက ထုတ်ဝေသူကို အကျပ်ကိုင် ဆိုရင်တော့

တရားပျက်ကြတာပဲပေါ့”

“ဒါနဲ့ ဆရာကြီးသင်္ခါပြောတဲ့ စကားတွေထဲမှာ စာရေးဆရာနဲ့ စာရွေးဆရာတို့အကြောင်း ပြောပြစေချင်ပါတယ်”

“ဆရာသင်္ခါပြောတာတွေ သိပ်ကောင်းတာပဲ။ သူဆိုလိုတဲ့ စာရွေးဆရာက အယ်ဒီတာပါ။ သူက စေချင်း ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာတွေဟာ စာမတတ်ကြပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ စာရေးတတ်ကြပါတယ်တဲ့။ စာတတ်သူတွေက စာမရေးတတ်ကြပါဘူး။ စာဖတ်ပရိသတ် နှစ်သက်လက်ခံနိုင်တဲ့ စာမျိုး မရေးတတ်ကြပါဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ စာရေးဆရာတွေက သြဝါဒ မပေးချင်ကြပါဘူးတဲ့။ စာရွေးဆရာဆိုတဲ့ အယ်ဒီတာက စာရေးဆရာတွေရဲ့ စာတွေရွေးပြီး ပရိသတ်ကို ပေးတဲ့သူပါတဲ့”

“ဆရာကြီးသင်္ခါပြောတဲ့ စကားဟာ သိပ်မှန်တာပဲ။ တချို့က စာရေးဆရာကို ပညာရှိ ပညာရှင်တို့နဲ့ ရောမွှားကြတယ်။ ပညာရှိ ပညာရှင်တွေဟာ စာတတ်တယ်။ အတတ်ပညာတွေ တတ်တယ်။ စာရေးရာမှာတော့ သူတို့အချင်းချင်းသာ နားလည်တဲ့ စာမျိုးပဲ ရေးတတ်တယ်။ ကျမ်းပြုတတ်တယ် ဆိုပါတော့”

“ဟုတ်တယ်။ ကျမ်းပြုတတ်တာ အလွန်ဆုံးပဲ။ အချို့တော့ ကျမ်းတောင် မပြုတတ်ဘူး။ အကျက်အမှတ်တွေလောက်သာ လုပ်တတ်ကြတယ်။ တချို့ပညာရှင်တွေကတော့ လက်တွေ့မှာ ကျွမ်းကျင်တယ်။ ပညာသည်လို့ ခေါ်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလေ ...”

“ပညာရှိ၊ ပညာရှင်၊ ပညာသည်ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရတွေနဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ခွဲခွဲခြားခြား သိကြတာ နည်းပါတယ်။ ပြီးတော့ သြဝါဒဆိုတဲ့ စကားကိုလည်း လွယ်လွယ်နဲ့ သုံးနေကြတယ်။ စကားပြောတာ ရိုးရိုးကိုပဲ သြဝါဒလို့ ခေါ်နေတာတွေ အများကြီးပါပဲ”

“စကားစပ်မိတုန်းမှာ ပညာရှိ၊ ပညာရှင်၊ ပညာသည်တို့ အဓိပ္ပာယ်

ကို ရှင်းပြစေချင်ပါတယ်”

“ပညာရှိဆိုတာ ဘယ်အရာ ဘယ်ကိစ္စမှာမဆို အကြောင်းအကျိုး နှိုင်းယှဉ်ချင့်ချိန်ပြီး မှန်၊မမှန်၊ တရား၊မတရား ဆိုတာကို အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်။ ပညာရှင်ကတော့ အသိပညာရှင်၊ အတတ် ပညာရှင်တို့ကို ဆိုလိုတာပါပဲ။ အတွေးအမြင်ရှိပြီး အကြောင်းခြင်းရာတို့ က စူးစမ်းလေ့လာပြီး ဖော်ထုတ်ပြတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာ၊ သိပ္ပံပညာတွေကို လေ့လာတတ်ကျွမ်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုတော့ အတတ်ပညာရှင်။ အဲဒီလို ခွဲခြားလိုက်နိုင်ပါတယ်။ အသိပညာရှင်က အတွေးအခေါ်သမား၊ အတတ်ပညာရှင်က ဆရာဝန်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ ဗိသုကာ စတဲ့ လက်တွေ့သမား၊ အဲဒီလို ခွဲခြားရင်လည်း ဖြစ်မှာပါ။ ပညာတတ်လို့လည်း ခြုံပြီး ခေါ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်”

“ပညာသည်ကတော့ သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာတွေ သင်ကြား နာယူပြီးတော့ အဲဒီနည်းပညာတွေ အသုံးပြုပြီး လုပ်ကိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ မဟုတ်လား ဆရာကြီး”

“ဟုတ်တာပေါ့။ အင်္ဂလိပ်လို တက်ခနီးရှင်းလို့ ခေါ်တယ်လေ။ ပညာတတ်တွေကိုတော့ ပရော်ဖက်ရှင်နယ်လ်လို့ ခေါ်တာပေါ့”

“ဟုတ်ပါပြီ။ အင်္ဂလိပ်လို နာမည်ခေါ်လိုက်တော့မှ ရှင်းသွားတယ် ဆရာကြီး ဟဲ့ ဟဲ့ ဟဲ့”

“ဒါကတော့ ဆရာတို့ မြန်မာစကားမှာ စကားလုံးတွေ ဝေဝေဆာ ဆာ သုံးရတာမို့ တချို့ဝေါဟာရတွေဟာ ရှည်ပြီး ခပ်ရှုပ်ရှုပ်ကလေး ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ ဘာသာစကားရဲ့ သဘာဝပဲပေါ့ကွယ်”

“ဟုတ်ကဲ့၊ ကျေးဇူးပါပဲခင်ဗျာ”

ယူတတ်မှရမယ်

“ဆရာကြီးခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ ဆရာကြီးဦးသာဓု ကွယ်လွန်သွားတာ သိရတော့ အတော်ဝမ်းနည်းကြပါတယ်။ ဆရာကြီးဟာ သက်ရင့်ဝါရင့် စာရေးဆရာကြီးတစ်ဦးလည်း ဖြစ်တယ်။ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်တယ်။ နှမြောစရာပါပဲခင်ဗျာ”

“မောင်သန်းဝင်းတို့ လူငယ်များ ဝမ်းနည်းနှမြောကြတာ ကျေနပ်ပါတယ်။ လူငယ်တွေက သက်ရင့်ဝါရင့် စာရေးဆရာကြီးတွေကို လေးစားကြတာဟာ ကောင်းမှုတစ်ရပ်ပဲကွယ်။ ဆရာတို့လို ခေတ်ပြိုင်တွေကတော့ ကိုသာဓုနဲ့ ငယ်ပေါင်းကြီးဖော် ဖြစ်နေတော့ ပိုပြီး စိတ်ထိခိုက်ကြရတာပေါ့။ ဦးသာဓုဟာ စစ်ပြီးခါစ လွတ်လပ်ရေးခေတ်ဦးမှာ ပေါ်ထွန်းလာတဲ့ စာပေကြယ်တစ်ပွင့်ပဲ။ ဟိုအရင် စစ်မဖြစ်ခင်ကတည်းက စာရေးစတော့ ပြုလာပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ သူက နိုင်ငံရေးစိတ် ထက်သန်လို့ သခင်အဖွဲ့ထဲမှာပါပြီး အတော် တက်ကြွခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့်လည်း အခုခေတ်မှာ နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ ဒုတိယဆင့် ရခဲ့တာပေါ့”

“မှန်ပါတယ် ဆရာကြီး။ သခင်ဖေသန်းဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဟိုခေတ်

တုန်းက တက်တက်ကြွကြွ ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်ဆိုတာ ကြားဖူးပါတယ်။ မဟုတ်မခံစိတ် ပြင်းထန်တယ်။ ပြောစရာ ရေးစရာရှိရင် ပြတ်ပြတ်သားသား ပြောလေ့ ရေးလေ့ ရှိတယ်ဆိုတာလည်း လူကြီးများက ပြောကြပါတယ်။ ဆရာကြီးဟာ ပြုပြင်ဖို့လိုတာတွေ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဖော်ထုတ် တတ်တယ်ဆိုတာလည်း သိရပါတယ်”

“ဟုတ်တာပေါ့။ မောင်သန်းဝင်းတို့လို လူငယ်တွေက ရှေးခေတ် ကဖြစ်ရပ်တွေ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ အကြောင်းကို ဂရုတစိုက် လေ့လာကြတာ အင်မတန် ကောင်းပါတယ်။ သမိုင်းဆိုတာ အစဉ်အဆက် မပြတ်သင့်ဘူးကွဲ့။ အတိတ်က အကြောင်းတွေကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်မှာ အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေ ပေါ်လာတာပေါ့။ ကောင်းကျိုးရော ဆိုးကျိုးပါ ပေါ်ထွက်လာတယ်လေ။ အဲဒါကို ပစ္စုပ္ပန်ခေတ်လူငယ်တွေ ကောင်းတာကို ဆက်သုံးပြုပြင် ခေတ်မီအောင်လုပ်၊ ဆိုးတာတွေဆီက သင်ခန်းစာယူပြီး နောင်အဲဒါမျိုး မပြုမှားကြဖို့ သတိထား။ အဲဒီတော့မှ ပစ္စုပ္ပန်ခေတ်သူ ခေတ်သားတွေက အနာဂတ် နောင်လာနောက်သားတွေအတွက် လမ်းခင်းပေးရမှာ ဖြစ်တယ်”

“ကျွန်တော်တို့ သဘောပေါက်ပါတယ်။ ဘယ်ခေတ်ကိုမှ ပစ်ပယ်ဖို့ မသင့်ပါဘူး။ အဆိုးတွေကြွယ်တဲ့ ခေတ်ဆိုးမျိုးမှာတောင်မှ သင်ခန်းစာ ရယူနိုင်ပါသေးတယ်။ လျစ်လျူရှုလို့ မရပါဘူး။ စာပေလောကမှာလည်း ရှေးခေတ်က စာပေတွေကို မလေ့လာရင် မှားတော့မှာပေါ့။ ဂန္ထဝင်ဆိုပြီး စင်ပေါ်တင်လိုက်ဖို့ မသင့်ပါဘူး။ ရှေးခေတ်က စာပေတွေကို သေသေချာချာ လေ့လာကြည့်ရင် ကောင်းတာတွေ အများကြီး တွေ့ရပါတယ်။ ခုခေတ်မှာ မှီငြမ်းအဖြစ်၊ အညွှန်းအဖြစ် သုံးနိုင်တာပေါ့။ သုံးလည်းသုံးမှာပါ။ ပစ်ပယ်ရင် ဆုံးရှုံးတာပေါ့”

“မင်းတို့လို တာဝန်သိတတ်တဲ့ လူငယ်တွေ များများရှိကြပါစေလို့”

ဆရာတော့ ဆုတောင်းပါတယ်။ လူ့ဘဝဆိုတာ မျိုးဆက်တွေနဲ့ အခွန် ရှည်စေရတယ်။ မျိုးဆက်ပြတ်လို့ ဘယ်ကောင်းမှာလဲ။ စာပေမျိုးဆက် တွေ လိုအပ်ပါတယ်။ စာပေဆိုတာ ခေတ်ရဲ့ ရောင်ပြန်ဟပ်တဲ့ ခေတ် ကြေးမုံပဲ။ ရှေးခေတ်က စာပေဟာ ရှေးခေတ်ရဲ့ ကြေးမုံပေါ့။ အခုခေတ် မှာ ရှေးခေတ်ရဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ လုပ်ရပ်တွေကို လေ့လာနိုင်မှ အမျိုးသား စာပေ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု အထုအထည် ဖြစ်လာမှာပဲပေါ့”

“ဒါနဲ့ ဖြတ်ပြောလိုက်ရဦးမယ် ခင်ဗျာ။ အရင်နှစ်က စာရေးဆရာ တွေ အတော်ပျက်စီးတယ်။ သက်ရှည်ဆရာကြီးတွေလည်းပါတယ်။ သက်နုတွေလည်း ပါတာပဲ။ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်က သူ့ အဒေါ် စာရေးဆရာမကြီးက ပြောတာ ပြန်ပြောတယ်။ လုံမလေး အမျိုး သမီး မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာချုပ် ဒေါ်လေးလုံက ကျွန်တော့်အဒေါ်ကို ပြောသတဲ့။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ကုန်စေချင်လှပြီတဲ့။ အဲဒီနှစ်မှာ စာရေး ဆရာတွေ အဖိတ်အစဉ်များလို့ မြန်မြန်ကုန်စေချင်တာတဲ့။ သူက အဲဒီ လိုဆုတောင်းပြီး ၁၉၉၁ ခုနှစ်ဦးမှာတော့ သူ့ခမျာ ဆုံးရှာတယ်။ ကျွန်တော့် အဒေါ်မှာ အတော် စိတ်ထိခိုက်သွားပါတယ်”

“မလေးလုံဟာ ဆရာတို့နဲ့လည်း အတော်ရင်းနှီးတယ်။ အင်မတန် ရည်မှန်တဲ့ အမျိုးသမီးပါပဲကွယ်။ သူ့စာပေစွမ်းရည်ကလည်း ဘယ်သေး မလဲ။ သူ့ဝတ္ထုကြီးတွေ၊ ဝတ္ထုတိုတွေမှာ ပရိသတ်က အတော်ကြီးတယ်။ စာရေးသွက်တယ်။ စီမံခန့်ခွဲမှုမှာလည်း အတော် သွက်လက်ချက်ချာ တယ်။ သူ့မဂ္ဂဇင်းကလည်း အတော် အောင်မြင်နေတယ်။ အဲဒီအခိုက် မှာ သူ့ခမျာ ဆုံးရှာတယ်။ နှမြောစရာပါပဲ”

“ပြီးတော့ မကြာသေးခင်က ကွယ်လွန်တဲ့ ကဗျာဆရာ အောင်မှိုင်း ကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ သိပ်မကျွမ်းလှဘူး ခင်ဗျာ။ ဆရာကြီးတို့နဲ့တော့ ရင်းနှီးတာ သိရပါတယ်”